
FITA TÜZÜĞÜ VE KURALLARI

Çevirenler:

Dr. Hayri Ertan, PhD
Ahmet Yapar

Editör:

Dr. Hayri Ertan, PhD

KİTAP 2

Açık Alan Hedef Okçuluğu Kuralları

Bu baskı 19 Haziran 2005'te Kongre tarafından kabul edilen bütün kuralları ve ek kuralları içermektedir. Belirtilen tarihten itibaren bu baskıyı etkileyebilecek yeni ek kurallar, yorumlar ya da kural değişiklikleri oluşmuş olabilir. Geçerlilikte olan bütün yeni kurallar, ek kurallar, kural değişiklikleri ve yorumlar için lütfen FITA'nın internet sayfasına (www.archery.org) bakınız.

Bu baskı önceki bütün baskıların yerini almıştır.

BÖLÜM 7

AÇIK ALAN HEDEF OKÇULUĞU TURLARI

(FITA Şampiyonaları organizasyonu ile ilgili detaylar FITA Organizasyon Rehberi'nde bulunabilir)

7.1 ATIŞ ALANI

7.1.1 Atış alanı aşağıdaki koşullara uymak zorundadır:

- 7.1.1.1 *Kulvar dört köşeli ve hedef tahtasının tam altından atış çizgisine kadar olan uzaklığı tam ölçülmüş olmalıdır. Alanın ölçüleri için müsaade edilen fark derecesi 90–70–60 metrede 30 cm; 50–40–30 metrede 15 cm'dir.*
- 7.1.1.2 *Atış çizgisinin en az 5 metre gerisinde bir bekleme çizgisi işaretlenmelidir.*
- 7.1.1.3 *Hedef ayakları dikey konumda yaklaşık 10–15 derece arası açığa ayarlanabilir; ancak bütün hedef ayakları aynı açığa ayarlanacaktır.*
- 7.1.1.4 *Hedef tahtalarındaki aynı tip hedef yüzlerinin merkezleri yerden aynı yükseklikte olmalı ve her zaman düz bir çizgi oluşturmalıdır.*
- 7.1.1.5 *Bir kategoriye ait bütün sporcular bir atış bölgesine yerleştirilir. Atış bölgesinin bayanlar bölümü erkeklerinkinden en az 5 metre genişliğindeki bir alanla ayrılır. Olimpik turlarda yaklaşık 10 metre genişliğinde bir alan olmalıdır.*
- 7.1.1.6 *Mümkün oldukça hedef başına 3 sporcudan fazla düşmemesini sağlayacak sayıda hedef yerleştirilmelidir. Eğer atış alanı uygun değil ise hedef başına düşen maksimum sporcu sayısı 4'tür.*
- 7.1.1.7 *Her hedef tahtasının tam karşısına gelen nokta atış çizgisi üzerinde işaretlenecektir. Aynı zamanda atış çizgisi önünde hedef tahtasına ilişkin numara vardır. Eğer 2 ya da daha fazla sporcu aynı zamanda aynı hedefe atış yapıyorsa atış konumu atış çizgisi üzerinde işaretlenir. Her sporcu için en az 80 cm boşluk olmalıdır. Tekerlekli sandalyede yarışan sporcular için ek boşluk gereklidir.*
- 7.1.1.8 *Atış çizgisinden hedef çizgisine dik açıyla uzanan bir çizgi olmalıdır. Bunlar, atış alanlarının bir, iki yada üç hedef içermesini sağlar.*
- 7.1.1.9 *Atış çizgisinin önüne 3 metrelik bir çizgi çekilmelidir.*

- 7.1.1.10 *Halka açık alanlarda atış alanının çevresine seyircileri uzak tutmak için uygun bariyerler yerleştirilmelidir. Bu bariyerler hedef çizgisi sonundan en az 20 metre geride, eğer gerek duyulursa, atış çizgisinden en az 10 metre uzağa azaltılabilir. Bariyerler bekleme çizgisinin en az 10 metre gerisine yerleştirilmelidir. Hedefler 30 metreye çekildiğinde yaklaşık 110 metreye kadar bir güvenlik bölgesi oluşturmalıdır. 50 metre için eğer hedeflerin arkasına konulabilecek bir güvenlik donanımı yerleştirilebilirse uygun görülen mesafeye kadar düşürülebilir. Güvenlik donanımları 90 metreyi aşan okları durdurabilecek kadar yüksek olmalıdır. Aynı zamanda sporcuların dikkatini dağıtacak hedef arkasında insan hareketi v.b.'ne izin verilmemelidir.*
- 7.1.1.11 *Olimpik turda erkekler ve bayanlar günün farklı saatlerine denk gelmek kaydıyla aynı hedefe atış yapabilirler. Eleme turlarında, hedefler ikili gruplar halinde yerleştirilir. Final turlarında, bir hatla ayırmak kaydıyla 2 çift hedef olabilir.*
- 7.1.1.12 *Olimpik tur için sporcuların çalışma yapabilecekleri antrenman alanı yapılmalıdır.*
- 7.1.1.13 *Olimpik tur takım karşılaşmaları için atış çizgisinin 1- metre gerisine rahatça görülebilecek en az 3 cm kalınlığında bir çizgi çizilmelidir.*
- 7.1.1.14 *Olimpik tur takım karşılaşmaları için 1 metre çizgisinin gerisinde sporcu ve çalıştırıcıların köşeleri vardır.*

7.2 ATIŞ ALANI DONANIMLARI

7.2.1 Hedef Yüzleri

3 çeşit FITA açık alan hedef kâğıdı vardır:

- 122 cm hedef yüzü: 122 cm çapında
- 80 cm hedef yüzü: 80 cm çapında
- 80 cm- merkez (6–10 arası çoklu düzenlemeler için)

FITA müsabakalarında sadece FITA lisanslı üreticilerin ürettiği açık alan hedef yüzü kullanılabilir.

7.2.1.1 Tanım

122 cm ve 80 cm'lik hedef yüzleri ince bir çizgi ile merkezden dışarıya doğru aşağıdaki gibi düzenlenmiş 5 eşmerkezli renk alanına bölünmüştür: altın (sarı), kırmızı, açık mavi, siyah ve beyaz (açık maviyle siyah ve siyahla beyaz arasında bölücü çizgi yoktur). Her renk ince bir çizgiyle 2 eşit kalınlıktaki alana bölünmüştür, böylece merkezden itibaren ölçüldüğünde eşit kalınlıkta 10 alan oluşur.

- 122 cm hedef yüzünde 6,1 cm
- 80 cm hedef yüzünde 4 cm

Bölen çizgiler ve renkler arasında kullanılan herhangi bir renk, her durumda üstteki alana dahil edilir. Beyaz alanın en dışındaki çizgi de puanlama alanı içinde kabul edilir. İnce çizgilerin kalınlığı ve en dıştaki çizginin kalınlığı 122 ve 80 cm yüzeylerin ikisinde de 2 mm'yi geçemez. Hedef yüzünün merkezi "pinhole" olarak tanımlanır ve küçük "x" harfi ile belirtilir (puan kartlarında X ile gösterilir). Bu, sıralamada beraberliklerin çözüme kavuşturulmasına yardımcı olur.

Ayrıca, 30 m mesafede, 80 cm merkezli hedef yüzleri (2.3.4) kullanılabilir (Çoklu üçgen dizilimler Açık Alan FITA Dünya Şampiyonaları için zorunludur). 5'ten 1'e kadar olan puanlama bölgesi çıkarılması dışında FITA 80 cm hedef yüzleri ile aynı boyutlara sahiplerdir. Bu nedenle en düşük puan alanı açık mavi 6'dır.

7.2.1.2 Puanlama Değerleri ve Renk Özellikleri

Puan Değeri	Renk	Panton Skalası
10	Sarı	107U
9	Sarı	107U
8	Kırmızı	032U
7	Kırmızı	032U
6	Açık Mavi	306U
5	Açık Mavi	306U
4	Siyah	Sürekli Siyah
3	Siyah	Sürekli Siyah
2	Beyaz	-
1	Beyaz	-

Hedef Yüzü çizimleri için Kitap 2, Ek 1'e bakınız.

7.2.1.3 Ölçüm Toleransları

Hedef yüzü her biri bir puanlama bölgesini çevreleyen 10 dairenin çapını kullanarak ölçülür. Her bir çap ölçümünün toleransı 10, 9 ve 8 için $\pm 1\text{mm}$ yi ve diğer bölgeler için $\pm 3\text{mm}$ yi geçmemelidir.

Bölge	Çap cm olarak		Ölçüm Toleransı mm olarak (+/-)
	122	80	
ic 10	6.1	4	1
10	12.2	8	1
9	24.4	16	1
8	36.6	24	1
7	48.8	32	3
6	61	40	3
5	73.2	48	3
4	85.4	56	3
3	97.6	64	3
2	109.8	72	3
1	122	80	3

Hedef Yüzü çizimleri için Kitap 2, Ek 1'e bakınız

7.2.2 Farklı mesafelerdeki hedef yüzü boyutu ve hedef düzeni;

Kadet Bayanlar 90, 70, 60 ve 50 m mesafelerde 122 cm çapında hedef yüzü kullanılır.
Kadet Bayanlar 50, 40, 30 m mesafelerde 80 cm çapında hedef yüzü kullanılır.

7.2.2.1 Sarının merkezi zeminden yaklaşık 130 cm yüksekte olmalıdır. Ölçümün toleransı ± 5 cm' yi geçmemelidir.

7.2.2.2 30 m' de simetrik çoklu üçgen hedef yüzü kullanılırken (dünya şampiyonalarında mecburidir) 3 merkez içeren tek bir kağıdın ortası ya da en üst nokta ile aşağıdaki 2 yüzey arasındaki bölme çizgisi, zeminden 130 cm (± 5 cm) yüksekte olmalıdır.

7.2.2.2.1 30 m' de dört merkezli düzenek kullanılırken üstte ki hedef yüzü merkezlerinin yerden yüksekliği en fazla 162 cm ve altta kalan hedef yüzü merkezlerinin yerden yüksekliği en az 100 cm olmalıdır. Puanlama bölgeleri arasında ki mesafe en az 10 cm olmalıdır. Herbir hedef yüzü kendine ayrılan alana yerleştirilmelidir.

7.2.2.2.2 30 m' de iki merkezli düzenek kullanılırken iki hedef yüzünün merkezleri zeminden 130 cm (± 5 cm) yüksekte olmalıdır. Puanlama bölgeleri arasında ki mesafe en az 10 cm olmalıdır.

7.2.2.3 Hedef yüzlerinin özellikleri

Hedef yüzleri kağıt veya uygun olan başka bir maddeden yapılabilir. Aynı yarışma klasmanında kullanılan bütün hedef yüzleri aynı renkte ve aynı maddeden yapılmış olmalıdır.

7.2.3 Hedef Minderleri

Gerek yuvarlak, gerekse kare biçiminde olsun, hedef minderinin ön yüzünün büyüklüğü, hedef yüzü üzerinde puanlama bölgesi içerisinde kalan tüm bölgeleri kapsayacak şekilde olması gereklidir.

7.2.3.1 Hedef minderinin yada onun herhangi bir parçası oka zarar verebilecek durumda ise üzeri kapatılmalıdır. Hedef minderine birden fazla hedef yüzü yerleştiriliyorsa, özellikle okların hedef minderini delip geçebileceği durumlar dikkate alınarak, hedef

ayağının delen oklara zarar vermeyecek şekilde olmasına özel ihtimam gösterilmelidir.

7.2.3.2 *Hedef minderleri üzerinde hedef numaraları olmalıdır. Bu numaralar 30 cm yüksekliğinde değişimli olacak şekilde sarı zemin üzerine siyah yazı ile yada siyah zemin üzerine sarı yazı ile yazılmalıdır (örnek: 1 numara sarı üzeri siyah, 2 numara siyah üzeri sarı vs.). Hedef numaraları her bir hedef minderinin alt yada üst merkezine hedef yüzünden kolayca ayırt edilebilecek şekilde tutturulmalıdır.*

7.2.4 Zaman Kontrol Donanımı

İşitsel ve Görsel

Atış yöneticisi şunları kontrol edecektir (ayrıntılar için madde 7.7.1'e bak):

- Her zaman diliminin başlangıç ve bitişini bir düdük veya benzeri bir cihazla duyurmak.
- Yukarıdakilere ek olarak her zaman dilimini dijital saat, ışık, bayrak ve/veya diğer görsel cihazlarla da duyurmak.

7.2.4.1 *Eğer işitsel ve görsel zaman kontrol donanımının her ikisi de varsa, işitsel olana öncelik verilir.*

7.2.4.2 *Aşağıdaki donanımlar kullanılabilir;*

- *Işıklar*
  - *Renkler; kırmızı en üstte olmak kaydı ile kırmızı, sarı ve yeşil şeklinde olacaktır. Işıklar, aynı anda iki ışık yanmayacak şekilde düzenlenmelidir. FİTA yarışmalarında renkler işitsel sinyalle uyumlu çalışacak hale getirilmelidir.*
- *Dijital Saatler*
  - *Zaman dijital saatlerle kontrol edildiğinde, saat üzerindeki figürler asgari 20 cm yüksekliğinde olmalı ve 100 metre mesafeden rahatça okunabilmelidir. Gerektiği zaman çok kolay bir şekilde durdurulabilmeli, sıfırlanabilmeli ve yeniden ayarlanabilmelidir. Saat geriye sayım yapacak şekilde ayarlanmalıdır. Atış alanına yerleştirilmesi, numaralar vb. ışık sistemi ile aynı olmalıdır.*
  - *Dijital saatler kullanıldığında ışıklar zorunlu değildir.*
  - *İki sistem birlikte kullanılıyorsa mutlaka birbiriyle uyumlu çalışacak hale getirilmelidir.*
- *Sahadaki görsel sinyaller gerektiğinde hem sağlak hem de solak sporcuların görebilmeleri için hedeflerin her iki tarafına da konulmalıdır. Sahanın her iki tarafında da atış çizgisinin önüne konulmalı, sporcular tarafından görülebilecek şekilde 30 metreden daha kısa bir mesafede olmalıdırlar.*
- *İkili karşılaşmalar için Göstergeler:*

- İkili karşılaşmalar sırasında, her bir sporcu için ayrı ayrı sıranın kimde olduğunu gösteren yeşil/kırmızı ışık, geri sayım saatleri veya görsel sinyaller kullanılmalıdır.
- Acil Durum Donanımı
  - Zamanın, elektrikli teçhizatlarla kontrol edildiği durumlarda düdüklü, bayraklar ve diğer tüm manüel araçlar hazır bulundurulmalıdır. Dijital saatler ve acil durum teçhizatları FITA şampiyonaları için zorunludur.
  - Eğer zamanlama manüel olarak plakalar aracılığı ile kontrol ediliyorsa, plakalar 120x80 cm'den daha küçük olmamalıdır. Bu plakalar güvenli bir şekilde monte edilmiş olmalı ve her iki yüzünü de kolayca gösterebilmek amacıyla döndürülebilir olmalıdır. Plakaların bir yüzü sarı ve siyah renklerden oluşan 20–25 cm genişliğinde bantlarla kaplanmalıdır. Bu bantlar yerle 45 derecelik açı oluşturulacak şekilde yapıştırılmalıdır. Plakaların diğer yüzü ise tamamen sarı olmalıdır.

7.2.5 Çeşitli Donanımlar

Aşağıda listelenmiş donanımlar Şampiyona ve Turnuvalar için zorunludur ve diğer önemli turnuvalar için de önerilir. FITA yönetim komitesi yarışma alanında nelerin olması gerektiğine karar verme yetkisine sahiptir:

- 7.2.5.1 Her sporcu sırt numarası takmak zorundadır.
- 7.2.5.2 Atış sırasını gösteren bir cihaz: AB/CD: CD/AB vb. Yazılar her sporcu tarafından atış yaptıkları yerden okunabilecek kadar büyük olmalıdır. Bu cihazlardan 2 veya daha fazlasına ihtiyaç duyulabilir.
- 7.2.5.3 En azından ilk 8 bayan ve 8 erkek sporcunun puanlarını göstermek için bir tane büyük skorbord gereklidir.
- 7.2.5.4 Skor tahtasına her tur sonunda sporcuların toplam skorlarını gösterecek bir bölüm ilave edilebilir.
- 7.2.5.5 Olimpik turlarda, skor levhası üzerinde sporcuların sırt numaraları yada isimleri veya hangi ülke adına yarıştıklarını gösteren ülke isminin uluslararası kısaltması yer almalıdır. Yazılar veya figürler en az 25 cm uzunluğunda olmalıdır.
- 7.2.5.6 Olimpik tur eleme turlarında her hedefin altında 3 rakam gösteren çevirmeli puanlama aleti olmalıdır. Rakamlar en az 25 cm uzunluğunda olmalıdır. Çevirmeli puan aleti'nin kullanılması durumunda skorboard'un güncellenmesi isteğe bağlıdır.
- 7.2.5.7 Olimpik tur final turlarında, her hedefte, her sporcu (yada takım) için ayrı, 3 ayrı okun puanını ve sürmekte olan maçın toplam puanını gösterecek, uzaktan kontrol edilebilen bir skorbord olmalıdır. Ayrıca sporcunun adını ve ülkesini, yada takım yarışmalarında ülkeyi gösterecek bir donanım olmalıdır.

- 7.2.5.8 *Final Turları'nda, hedeflerin yakınlarında kulübeler olmalıdır. Bunlar hakemler, puanlayıcı ve sporcuların temsilcileri (ajanlar) tarafından kullanılacaktır.*
- 7.2.5.9 *Hedef çizgisinde puanlayıcılar ve atış çizgisinde sporcuların hakemi çağırması için, bayraklar, yada benzeri uygun aletler bulunmalıdır.*
- 7.2.5.10 *Rüzgar göstergesi olarak kullanılmak üzere rüzgar bayrakları, herhangi bir hafif malzemeden ve kolayca görülebilecek renkte (örnek: sarı) her hedefin üstüne, ortaya gelecek şekilde yerleştirilecektir. Hedefin veya hedef numarasının (hangisi yüksekse) 40 cm üzerine konulmalıdır. Bayraklar hiçbir boyutunda 30 cm'den büyük ve 25 cm'den küçük olmamalıdır.*
- 7.2.5.11 *Bütün FITA Dünya Açık Alan Hedef Şampiyonaları ve Olimpiyat Yarışmalarında Rüzgar hortumları (Windsocks) zorunludur. Daha detaylı bilgi için Organizatör Kulavuzuna bakınız.*
- 7.2.5.12 *Atış yöneticisi için oturulabilecek yüksek bir platform bulunmalıdır.*
- 7.2.5.13 *Büyük turnuvalar için hoparlör donanımı gereklidir. Alan telefonları, telsizler ve benzeri aletler, görevlilerin haberleşmesi için en uygun araçlardır.*
- 7.2.5.14 *Tüm sporcular, takım kaptanları, çalıştırıcı ve diğer çalışanlar için bekleme çizgisinde yeterince sandalye veya sehpa olmalıdır. Hakem sandalyeleri bekleme çizgisine konulmalıdır.*
- 7.2.5.15 *Turnuva Erteleme İşareti, atış alanında Malzeme hatası (failure), seken ok olması, hedef tahtasında bir sorun yaşanması gibi durumlarda Atış yöneticisi tarafından yanıp sönen kırmızı bir ışık şeklinde yapılmış olan bir ışık sistemi kullanılabilir. Bu sinyal zaman kontrol ışıklarına dahil edilebileceği gibi ayrı olarak yanlarına da koyulabilir.*
- 7.2.5.16 *Sporcuların isimlerini ve/veya hedef numaralarını gösteren bir skorbord yada benzeri bir cihaz (1A, 1B, 1C yada basitçe A, B, C ve gerekli ise D) sporcuların genel toplamlarını göstermek amacıyla kullanılmalıdır. Bu ve benzeri cihazlar kullanıldığı durumlarda, bu cihazlar hedef minderinin altında zemine yerleştirilmelidir. Oklar atılıp, hedefte gerekli puanlamalar yapılarak oklar hedeften çekildikten sonra hedefte ki sporcu kendi puanını değiştirir.*
- 7.2.5.17 *Otomatik skor cihazı sadece final turlarında kullanılabilir.*
- 7.2.5.18 *Hedef yüzü veya hedefin ortasına çapı küçük olan bir televizyon kamerası yerleştirilebilir.*

7.3 SPORCULARIN DONANIMLARI

Bu madde sporcuların FITA müsabakalarında kullanabilecekleri donanımları belirtir ve düzenler. Kurallarla belirlenen özellikleri taşıyan donanımı kullanmakla

sorumluluğu sporculara aittir. Şüpheli durumlarda sporcudan donanımını hakem(ler)e göstermesi istenebilir.

FITA kurallarına aykırı donanım kullanan bir sporcu diskalifiye edilebilir.

Aşağıda belirtilenler tüm farklı kategoriler için uygulanacak, izlenmesi gereken kurallardır.

Ayrıca bkz. Kitap 1. Ek 8: Engelli sporcular bölümü.

7.3.1 **Recurve (Olimpik) kategori** için aşağıdaki araçlar uygundur:

7.3.1.1 Okçuluk sporunda kullanılan bir yayın; kabzası, yay gövdesi ve her birinin ucunda kirişi tutmaya yarayan birer kertiği olan iki adet esnek kanadı (limb/kasan) olmalıdır. Bu tür yaylar kasanların (limb) uç kısmında yer alan çentiklere tutturulmuş bir kirişe sahiptir ve ellerden biri yay gövdesinde yer alan kabzadan tutarken diğeri de kirişi kavrayıp, yayı gerip tam çekişe ulaşarak bırakışı gerçekleştirecek şekilde düzenlenmiş olmalıdır.

7.3.1.1.1 *Çok renkli yay gövdeleri ve alt ve üst kasanların (limb) iç taraflarındaki marka işaretlerine izin verilir.*

7.3.1.1.2 *Sürekli olarak sporcunun eline veya bileğine sürekli değmemesi şartı ile destekli yay gövdesine izin verilir.*

7.3.1.2 Herhangi tel sayısından oluşabilen kiriş;

7.3.1.2.1 *İstenilen madde ve istenilen renkte yapılabilir. Orta da parmakların yerleştirilebileceği, üzerine arkalık noktası sarılabilecek ve arkalığın üzerine geçirilebileceği noktaların bulunduğu bir sargı yer alabilir. Kirişin iki ucunda yaya takmak için halka şeklinde ilmikler bulunabilir. Ayrıca kirişe burun ve dudak işaretini belirlemek üzere bir ek parça takılmasına izin verilir. Kirişin üzerindeki sargı tam çekiş aşamasında sporcunun görüş alanına çıkmamalıdır. Kiriş hiçbir şekilde sporcunun nişan almasına yardım edecek işaretlere sahip olmamalıdır.*

7.3.1.3 Ayarlanabilir ok yatağı,

7.3.1.3.1 *Hareketli basınç düğmesi, basınç noktası gibi yardımcı araçlar elektrik yada elektronik ve nişan almaya yardımcı olmamak kaydı ile kullanılabilirler. Basınç düğmesi yay kabzası hizasından iç tarafa doğru 4 cm mesafeden daha içeriye konamaz.*

7.3.1.4 Elektronik olmamak kaydıyla işitsel ve/veya görsel çekiş uzunluğu kontrol göstergesi kullanılabilir.

7.3.1.5 Nişan almaya yarayan bir nişangâha izin verilir. Ancak aynı anda iki ve daha fazla müsaade edilmez.

7.3.1.5.1 *Ancak nişan alırken birden fazla kontrol noktası sağlayacak prizmalı, büyüteçli, su terazili nişangah kullanılamaz ve nişangah elektrik yada elektronik destekli olamaz.*

7.3.1.5.2 *Nişangâhın (mercek noktası) toplam uzunluğu sporcunun görme hattı içerisinde 2 cm'yi geçmemelidir.*

7.3.1.5.3 *Yaylara takılan yatay ve düşeyde ayarlama imkânı sağlayan nişangâh monte edilebilir. Ancak aşağıda belirtilen özellikleri taşıması gerekir:*

- *Nişangâh uzatmasına izin verilir.*
- *Yay üzerine sadece işaretleme sağlaması amacıyla bant yada bir plaka yerleştirilebilir. Ancak bunlar hiçbir şekilde ek yardım sağlamamalıdır.*
- *Nişan alma noktası fiber optik bir mercek olabilir. Bu mercek'in boyu 2 cm'yi aşabilir. Ancak bir ucu tam çekişte sporcunun görüş açısının dışında kalmalıdır. Bu arada sporcunun görüş alanı içinde olan kısım bükülme noktasına kadar 2 cm'lik düz bir çizgiyi aşmamalıdır.*

7.3.1.6 Denge ve uçuş dengesi sağlayan destekleyicisi araçlar kullanılabilir ancak;

7.3.1.6.1 *Şu şekilde olmamalıdır;*

- *Kirişe yardımcı bir nokta görevi görmemelidir;*
- *Yaydan başka bir yere değmemesi gereklidir;*
- *Atış çizgisindeki diğer sporcuları rahatsız etmemesi ve tehlike oluşturmaması gereklidir.*

7.3.1.7 Hedef okçuluğunda ki “ok” sözcüğünün anlamına aykırı gelmemek kaydıyla istenilen türde ok kullanılabilir. Buna ek olarak, kullanılan oklar, hedef yüzleri ve minderlerine herhangi bir zarar vermeyecek şekilde yapılmış olmalıdır.

7.3.1.7.1 *Ok bir boru (şaft) üzerine monte edilmiş uç, tüy(ler)ve arkalıktan oluşur ve istenirse ok üzerinde boyalı kısım bulunabilir. Okun şaft kısmı en fazla 9,3 mm çapında olabilir ve bu oklar için kullanılacak uçların çapı en fazla 9,4 mm olabilir. Her okun üzerinde okçunun ismi veya isminin baş harfleri bulunmalıdır. Bir seri de atılmış olan tüm oklar aynı işaretleri taşımalı, aynı renkte tüyler ve arkalıklar takılmış olmalıdır.*

7.3.1.8 Sporcunun kirişi tutması, çekmesi ve bırakmasına yardım edecek her türlü eldiven, parmaklık yada bandaj (flaster) kullanmasına izin verilir. Ancak kullanılan parmak korumasının sporcunun tutuş, çekiş ve bırakış aşamalarına yardımcı olacak bir araçla desteklenmemesi gerekir.

7.3.1.8.1 *Okun sıkışmasını önlemek için parmaklar arasında ayırıcı kullanılabilir. Kanca plakası veya ona benzer aletlerin parmaklığa takılmasına izin verilebilir. Yay elinde eldiven ve benzeri giyilmesine kabzaya tutturulmaması kaydı ile izin verilebilir.*

7.3.1.9 Okların hedefte hangi noktaya isabet ettiğini tespit etmek için dürbün, teleskop ve diğer yardımcı aletler kullanılabilir.

7.3.1.9.1 *Atış çizgisinde diğer sporcuların güvenliğini tehlikeye atmadığı ve onlara engel oluşturmadığı sürece.*

7.3.1.9.2 *Olimpik tur takım karşılaşmasında çalıştırıcı alanı içerisinde ki çalıştırıcı el dürbünü kullanabilir.*

7.3.1.9.3 Numaralı gözlük ve güneş gözlükleri kullanılabilir. Ancak bunların hiçbiri üzerine monte edilmiş mikro mercek ve benzeri yardımcı araçlarla nisan almaya yardım edici nitelikte olmamalıdır.

7.3.1.9.4 Numaralı gözlüklerde nişan almak için kullanılmayan gözün tamamen kapatılmasına izin verilir.

7.3.1.10 Şu aksesuarlara izin verilir:

7.3.1.10.1 Kolluk, kıyafet tutturucu (koruyucu), bileklik, kemer, püskül ve yere konulan sadaklara izin verilir. Atış çizgisi üzerinde ki ayak işaretlerinin yerden 1 cm'den daha yüksek olmaması gereklidir. Kasan (limb) koruyucu ve dürbün üçayağına (bu üçayaklar diğer sporcuların giriş çıkışına rahatsızlık vermemek kaydı ile atış çizgisinde bırakılabilir) izin verilir.

7.3.2 FITA **Standart Yay** malzemesi aşağıdaki gibi tanımlanır:

7.3.1 Maddesinin gereksinimleri aşağıdaki ek koşullar veya değişikliklerle birlikte bütünüyle uygulanacaktır:

7.3.2.1 Yay basit tasarlanmış, ya parçalanabilen (ağaç veya metalden yapılmış) ya da tek parçalı olacaktır. İki çeşit yayın kasanları (limbleri) ağaçtan yapılmış ve/veya fiberglas yapıda olacaktır.

7.3.2.1.1 Kiriş malzemesi Dacron'dan daha yüksek özellikte olmamalıdır.

7.3.2.1.2 Ok yatağı basit, esnek veya sert olacak ancak ayarlanabilir olmayacaktır. Basit, ayarlanamayan bir basınç düğmesi kullanılabilir ve gövdenin basma noktasından 2cm'den daha geriye yerleştirilmeyecektir.

7.3.2.1.3 Sesli veya görsel, basit bir çekiş kontrol aracı kullanılabilir. Bu araç sadece çekiş uzunluğunun bir göstergesi olacaktır.

7.3.2.1.4 Nişangâh basit yapıda olacak ve herhangi dikey dişli kol, dişli veya hassas ayar sağlayacak bir vida içermemelidir. Sağ-sol ayarı için bir vida kullanılabilir. Nişangâh ve ona eklenen herhangi bir sabitleyici aşağıdaki nota uyum sağlamalıdır. Nişangâh noktası fiber optik türü olmayabilir.

7.3.2.1.5 Kullanılan dengeleyici (stabilizator) aşağıdaki nota uyumlu olmalıdır. Okun uçuşunu dengeleyen araçlar kullanılmamalıdır.

7.3.2.1.6 Oklar XX75 özelliğinde veya eşdeğeri olmalıdır. Arkalıklar basit, ya koni biçiminde ya da okun üstüne geçecek şekilde olacaktır. Uçlar koni biçiminde, tüyler ise yumuşak plastikten veya doğal tüylerden yapılmış olacaktır.

7.3.2.1.7 Parmaklık herhangi sert veya düzlem oluşturan bir alan veya kirişi tutma, çekme ve bırakışa yardım eden herhangi bir araç veya aygıt içermemelidir.

7.3.2.1.8 Okların hedefte hangi noktaya vurduğunu tespit etmek için dürbün, teleskop v.b. diğer araçlar, kullanılabilir.

7.3.2.1.9 Kolluk, kıyafet koruyucu, yay ayaklığı, kemer veya bele asılan yada yere monte edilen sadak kullanılabilir. Atış çizgisi üzerine

ayak işareti konulabilir ancak bunun yerden yüksekliği 1 cm'yi aşmamalıdır.

Not: İzin verilen aksesuarlarla beraber boş bir yay (herhangi bir yönde takılmış denge çubukları dahil) 12.2 cm ($\pm$ 0.5 mm) çapında bir delikten geçebilmelidir.

7.3.3 **Makaralı yaylar** için, aşağıda ki donanımlar tanımlanmıştır. Elektrikli ve elektronik olmamak kaydı ile her türlü ek araç-gereç kullanılabilir.

7.3.3.1 Bir makaralı yay, doğrudan atış tipi ve bunlardan bir tanesi olmak üzere, çekiş şekli mekanik açıdan kullanılan makara sistemine bağlı olarak değişiklik gösteren yay kategorisidir. Yay kiriş(ler) üzerine yerleştirilmiş olan noktalardan tutularak çekilir ve bu durum farklı dizayn yaylarda değişik olabilir.

7.3.3.1.1 *En fazla ağırlık 60 lbs'yi geçmemelidir.*

7.3.3.1.2 *Kablo koruyuculara izin verilmektedir.*

7.3.3.1.3 *Sporcunun eline, el bileğine ve/veya koluna değmemek kaydı ile bir kablo ayırıcı kullanılabilir.*

7.3.3.2 Kiriş istenilen sayıda kata sahip olabilir

7.3.3.2.1 *Amacına göre kirişte kullanılan materyal ve renk değiştirilebilir. Çekiş parmaklarının üzerine yerleştirilecek ve bırakışa yardımcı olacak bir orta sargı sarılabilir. Ok arkalıklarının tam olarak oturabilmesi için fazladan sargı sarılmasına da müsaade edilir. Arkalık noktalarının yerini belirlemek amacı ile bir yada iki arkalık noktası kiriş üzerine yerleştirilebilir. Bunlara ek olarak, dudaklık yada burunluk, dikiz deliği (peep-hole), dikiz deliğini hizalama gereci, aslan ağzı vb. eklemelere müsaade edilir.*

7.3.3.3 Ayarlanabilir ok yatağı,

7.3.3.3.1 *Hareketli basınç düğmesi, basınç noktası gibi yardımcı araçlar elektrik yada elektronik ve nişan almaya yardımcı olmamak kaydı ile kullanılabilirler. Basınç düğmesi yay kabzası hizasından iç tarafa doğru 6 cm mesafeden daha içeriye konamaz.*

7.3.3.4 Elektrikli veya elektronik olmamak şartıyla sesli veya görüntülü çekiş mesafesi göstergeleri kullanılabilir.

7.3.3.5 Yaya takılan nişangâh şu şekilde olmalıdır;

7.3.3.5.1 *Nişan alırken birden fazla kontrol noktası sağlayacak prizmalı, büyüteçli, su terazili nişangâh kullanılabilir. Ancak nişangâh elektrik yada elektronik destekli olamaz.*

7.3.3.5.2 *Nişangâh uzatmasına izin verilir. Nişangâh mercek noktası fiber optik veya kimyasal bir bileşen olabilir. Bu kimyasal bileşen diğer sporcuları rahatsız etmeyecek şekilde kaplanabilir.*

7.3.3.6 Denge ve uçuş dengesi sağlayan destekleyicisi araçlar kullanılabilir.

7.3.3.6.1 *Şunlar olmamak şartıyla:*

- *Kirişe yardımcı bir nokta görevi görmemelidir;*
- *Yaydan başka bir yere değmemesi gereklidir*
- *Atış çizgisindeki diğer sporcuları rahatsız etmemesi ve tehlike oluşturmaması gereklidir.*

7.3.3.7 Hedef okçuluğunda ki “ok” sözcüğünün anlamına aykırı gelmemek kaydıyla istenilen türde ok kullanılabilir. Buna ek olarak, kullanılan oklar, hedef yüzleri ve minderlerine herhangi bir zarar vermeyecek şekilde yapılmış olmalıdır.

7.3.3.7.1 Ok bir boru (şaft) üzerine monte edilmiş uç, tüy(ler) ve arkalıktan oluşur ve istenirse ok üzerinde boyalı kısım bulunabilir. Okun şaft kısa en fazla 9,3 mm çapında olabilir ve bu oklar için kullanılacak uçların çapı en fazla 9,4 mm olabilir. Her okun üzerinde okçunun ismi veya isminin baş harfleri bulunmalıdır. Bir seri de atılmış olan tüm okların aynı işaretleri taşımalı, aynı renkte tüyler ve arkalıklar takılmış olmalıdır.

7.3.3.8 Sporçunun kirişi tutması, çekmesi ve bırakmasına yardım edecek her türlü eldiven, parmaklık yada bandaj (flaster) kullanmasına izin verilir.

7.3.3.8.1 Yaya hiçbir şekilde tutturulmamış olan ve elektrik yada elektronik olmayan tetikler kullanılabilir. Okun sıkışmasını önlemek için parmaklar arasında ayıraç kullanılabilir. Yay elinde eldiven ve benzeri giyilmesine kabzaya tutturulmaması kaydı ile izin verilebilir.

7.3.3.9 Okların hedefte hangi noktaya isabet ettiğini tespit etmek için dürbün, teleskop ve diğer yardımcı aletler kullanılabilir.

7.3.3.9.1 Atış çizgisinde diğer sporcuların güvenliğini tehlikeye atmadığı ve onlara engel oluşturmadığı sürece.

7.3.3.9.2 Olimpik tur takım müsabakalarında çalıştırıcı alanı içerisinde ki çalıştırıcı el dürbünü kullanabilir.

7.3.3.9.3 Numaralı gözlük ve güneş gözlükleri kullanılabilir. Ancak bunların hiçbiri üzerine monte edilmiş mikro mercek ve benzeri yardımcı araçlarla nisan almaya yardım edici nitelikte olmamalıdır.

7.3.3.9.4 Numaralı gözlüklerde nişan almak için kullanılmayan gözün tamamen kapatılmasına izin verilir.

7.3.3.10 Şu aksesuarlara izin verilir;

7.3.3.10.1 Kolluk, kıyafet tutturucu (koruyucu), bileklik, kemer, püskül ve yere konulan sadaklara izin verilir. Atış çizgisi üzerinde ki ayak işaretlerinin yerden 1 cm'den daha yüksek olmaması gereklidir. Kasan (limb) koruyucu ve dürbün üçayağına (bu üçayaklar diğer sporcuların giriş çıkışına rahatsızlık vermemek kaydı ile atış çizgisinde bırakılabilir) izin verilir. Rüzgar göstergesi (elektrik ve elektronik olmayan) atış çizgisinde kullanılan

teçhizata bağlı olabilir. Elektronik rüzgar göstergeleri, bekleme çizgisinin gerisinde kullanılabilirler.

- 7.3.4 Her kategorideki tüm sporcular için aşağıda belirtilen araçların kullanılmasına izin verilmemektedir:
- 7.3.4.1 Bekleme çizgisinin önünde, her çeşit elektronik iletişim aracı kulaklık kullanılması yasaktır.
- 7.3.5 Organizasyon komitesi tarafından ihtiyaç duyulmadıkça olimpiyat oyunlarında yarışma alanında elektronik iletişim araçlarına izin verilemez.

8.2 ATIŞLAR

- 7.4.1 Her okçu aksi belirtilmedikçe 3 okluk (kısa ve uzun mesafelerde) yada altı okluk seriler (uzun mesafeler) halinde atış yapacaktır.
- 7.4.1.1 *Atışlar sadece tek bir yöne yapılabilir.*
- 7.4.1.2 *FITA Açık Alan Hedef Turları bir gün ya da birbirini izleyen iki günde yapılabilir. Eğer atışlar, bir günden fazla sürerse, ilk gün uzun mesafe ve ikinci gün ise kısa mesafe atışları yapılır.*
- 7.4.1.3 *Çift FITA Atışları iki yada dört gün içinde yapılacaktır.*
- 7.4.1.4 *Eğer bir programda FITA Açık Alan Hedef Atışları diğer Atışlarla birlikte aynı programda yer alıyorsa, FITA Atışları her zaman daha önce yapılır.*
- 7.4.1.5 *Olimpik tur atışları madde 4.5.1.4 de belirtildiği gibi yapılır. Bu turun detayları diğer FITA basımlarında tanımlanır: 'Açık Alan Hedef Okçuluğu El Kitabı' ve 'Olimpiyat Oyunları FITA Olimpik Turu Tanımlanması'.*
- 7.4.2 Her sporcuya 3 yada 6 okluk bir seriyi atması için bir zaman sınırlaması uygulanmaktadır (ayrıntıları için madde 7.5.4 ve devamına bakınız).
- 7.4.2.1 *Bir sporcuya 3 okluk bir seriyi atması için tanınan süre iki (2) dakikadır. Bir sporcuya 6 okluk bir seriyi atması için tanınan süre ise dört (4) dakikadır.*
- 7.4.2.2 *Belirtilen zamandan önce yada sonra veya sporcunun kendi sırasının dışında yaptığı atış, atış serisi içinde sayılır ve bu atış sporcunun en iyi skorunu silinmesine ve atışın karavana kabul edilmesine neden olur.*
- 7.4.2.3 *Atış yöneticisinin atış alanında resmi atışı sonlandırmasından sonra (deneme atışı ve oklarının hedeften çekilmesinden sonra) yada mesafeler arası veya turlar arası geçiş molalarında yapılan atışlar, sporçunun bir sonraki puanlama serisindeki en yüksek puanının silinmesine yol açar.*
- 7.4.2.4 *Donanımda herhangi bir arızanın oluşması durumunda, sporcu kırmızı bir bayrak kaldırarak atış çizgisinin dışına çıkar. Bozuk olan donanımın tamiri veya değişimi için gerekli olan ekstra*

zaman verilebilir. Sporcu en kısa ve uygun zamanda bir hakemin gözetimi altında yapması gereken atışları tamamlar.

7.4.2.5 *Ama hiçbir şekilde donanımda meydana gelen bir arıza turnuvayı 15 dakikadan fazla geciktiremez.*

7.4.2.6 *Atışlara başladıktan sonra, beklenmedik bir sağlık sorunu nedeniyle, sporcu atışlara devam edemiyorsa, 15 dakika içinde sağlık personeli problemin ne olduğunu inceler ve sporcunun devam edip edemeyeceğini bildirir. Sporcu en kısa zamanda bir hakem gözetiminde eksik kalan atışlarını gerçekleştirir ama bu atışları için maksimum 15 dakika verilir.*

7.4.2.7 *Olimpik turda, malzeme arızası yada beklenmedik sağlık sorunları için fazladan zaman tanınmaz. Fakat o serinin zaman sınırlamaları içinde kalmak şartıyla, sporcu çizgiyi terk ederek malzeme tamirini yada değişimini yapabilir ve zamanı yeterli ise atış çizgisine geri dönerek eksik kalan ok/oklarını atabilir. Takım karşılaşmalarında sporcu eksiğini giderirken takımın diğer üyeleri kendi atışlarını yapmaya devam edebilirler.*

7.4.2.8 *“Bay” çektiklerinde yada rakibi(leri) gelmediği zaman bireysel olarak sporcular veya takımların attıkları puanlar hesaplanmayacak ve bir sonraki tura geçeceklerdir. Kapalı alan Dünya şampiyonasında bu sporcular yarışma alanında yada müsabaka için kullanılmayan kısımlarda antrenman atışı yapabilirler. Diğer müsabakalarda yakında bir antrenman alanı olmadığı durumlarda sporcular kendilerine ayrılan hedeflerde atış yapabilirler.*

7.4.2.9 *Olimpik Tur Takım karşılaşmalarında, eğer 3 sporcudan herhangi biri zaman dilimini başlatmak veya bitirmek için gerekli sinyalden önce veya sonra atış yaparsa; bu atış o serinin bir parçası olarak kabul edilir ve takımın attığı en yüksek puanlı okun silinip karavana yazılmasına sebep olur.*

7.4.3. *Atış sinyali verilene kadar sporcular yay kolunu kaldıramazlar.*

7.4.4. *Engelliler hariç, sporcular, ayakta ve desteksiz olarak atış yapmalıdırlar. Duruş pozisyonu, atış çizgisi her iki ayak arasında yer alacak yada her iki ayak atış çizgisi üzerinde olacak şekilde olmalıdır.*

7.4.5. *Hiçbir koşul altında ok tekrar atılamaz.*

7.4.5.1 *Ok bazı durumlarda atılmamış sayılabilir: Eğer;*

- *Ok yere düşmüşse yada atış çizgisi önünde yer alan 3 m’lik alan içine denk gelecek şekilde karavana atılmışsa bu okun yerine bir ok atılabilir. Ancak 3 m’lik alana çarptıktan sonra sekerek bu alanın dışına çıkan oklar karavana sayılır.*
- *Hedef yüzü katlanır yada hedef devrilirse, hakemler gerekli tüm tedbirleri almalıdırlar ve eksik kalan okların*

atılması için gerekli zamanı sağlarlar. Eğer sadece hedef minderi kayarsa; bir şey yapıp yapılmayacağı ve yapılacaksa ne yapılacağı konusunda karar verme yetkisi hakemlere bırakılmıştır.

7.4.6. Sporcu atış çizgisindeyken diğer sporcuları rahatsız etmemek şartıyla takım yönetiminden elektronik olmayan sözlü bilgi alabilir

7.4.6.1 *Olimpik tur takım karşılaşmalarında, takımdaki 3 sporcu ve çalıştırıcı atış çizgisinde olup olmadıklarına bakılmaksızın birbirlerine sözlü olarak yardım edebilir. Atış esnasında çalıştırıcı sadece çalıştırıcı alanından yardım edebilir.*

7.4.7. Bütün antrenman atışları atış yöneticisinin kontrolü altında yapılacak ve puanlamayacaktır (bak madde 3.19 antrenman atışları).

7.5. ATIŞ SIRASI VE ZAMAN KONTROLÜ

7.5.1. Bir, iki, üç ya da dört sporcu aynı hedefe atış yapabilir.

7.5.1.1.1. *Eğer üç sporcu sırayla bir hedefe ok atarsa, rotasyon ABC, CAB, BCA, ABC vb. olarak gerçekleşir.*

7.5.1.1.2. *Eğer dört sporcu hedefe ikişerli olarak ok atarsa, rotasyon AB-CD, CD- AB, AB- CD vs. olarak gerçekleşir.*

7.5.1.1.3. *Eğer üç ya da dört sporcu aynı anda atıyorsa, atış çizgisindeki duruş ortak anlaşmayla belirlenir. Eğer ortak bir anlaşma yoksa hedefe en yakın bulunan sporcu sol, ikinci sporcu orta ve üçüncü sporcu sağ bölümden atış yapacaktır. Dört sporcu durumunda duruşlar aynı yöntemle belirlenir.*

7.5.1.1.4. *80 cm çoklu hedef kağıdı kullanıldığı durumlarda her bir sporcu kendi hedef yüzüne atış yapacaktır.*

- *Bir hedefe üç (3) sporcu düştüğü durumlarda, sol tarafta olan sporcu merkezin sol alt tarafına, ortada olan sporcu üst ortaya ve sağ tarafta olan sporcu sağ alt tarafa atış yapacaktır.*
- *Bir hedefe dört (4) sporcu düştüğü durumlarda, sporcu A sol üst, sporcu B üst orta, sporcu C sol alt ve sporcu D sağ alt tarafa atış yapacaktır.*

7.5.1.1.5 *Atış sırası, giriş değişimi, donanımların ayarlanması veya gerekli tedavinin uygulanması amacıyla geçici olarak değiştirilebilir. Eğer bu donanım ayarlaması veya tıbbi müdahale sporcu atış çizgisi üzerinde iken oluşursa, sporcu atış çizgisinden çıkar ve aynı zamanda bayrak veya gerekli bir araç kullanarak hakem çağırır. Bu sporcudan sorumlu hakemler, atış yöneticisine sporcunun atması gereken okların miktarını bildirir ve o sporcuya eksik kalan oklarını tamamlama imkânı sağlarlar. Bu durum bir mikrofon aracılığı ile diğer katılımcılara duyurulmalıdır (madde 7.4.2.4 ve 7.4.2.6'ya*

bakınız). Yukarıda ki durum madde 7.4.2.7’de belirtilen Olimpik Turların Eleme ve Final turları için uygulanmaz.

7.5.2 Açık Alan Dünya Şampiyonalarında:

7.5.2.1.1 Sıralama turunda 2 veya 3 sporcu aynı anda aynı hedef tahtasına atış yapabilir. İki uzun mesafede altı ok ve iki kısa mesafe üç okluk seriler halinde atış yapılır.

7.5.2.1.2 Olimpik Tur Bireysel Karşılaşmalarında:

- *Eleme/Final turlarının ilk maçlarında eleme çizelgesinde üstte yer alan sporcu o maçta hedefin sol tarafından atış yapar.*

Sporcuların bütün maçlardaki sağ/sol duruşları çizelgeye göre yapılır (Bkz. Ek.1, Kitap 2).

Karşılaşmanın her aşamasında, kullanılan hedef tahtalarının düzenlenmesi organizatörlerin seçimine bağlıdır.

- *1/64üncü, 1/32nci ve 1/16nci Eleme Turlarında hedef tahtası başına 2 sporcu düşer, 1/8inci eleme turunda her sporcu ayrı hedef tahtasına atış yapar. Sporcular puanlamaya ve okların toplanmasına katılmak için hedef tahtasına giderler (Bkz. Organizatörün el kitabı).*
- *Final turunda (bireysel karşılaşmalar, dönüşümlü atışlar) her sporcu ayrı hedef tahtasına atış yapar ve puanlama yapmak ve ok toplamak için hedefe gidilmez. Her sporcu atılan puanları inceleyip yazdıracak ve okları hedeften çekecek bir temsilci belirler. Oklar ikinci seriden sonra her seri sporcuya geri verilir.*
- *İkili dönüşümlü karşılaşmalar sırasında, sıralama turlarında üst sırada yer almış sporcu ilk seride kimin önce atacağına karar verecektir. Düşük toplam puanı atan sporcu ise ikinci seride ilk sırada atış yapacaktır. Beraberlik durumunda ise ilk seride önce atan sporcu ikinci seride de ilk sırada atış yapacaktır.*

7.5.2.1.3 Olimpik Tur Takım Karşılaşma Turunda (Her takımın eş zamanlı atış yapması durumunda):

- *Bir takım üç (3) sporcudan oluşur.*
- *Eleme yada final turlarının ilk karşılaşmalarında kartlarına göre karşılaşan iki takımdan üstte yer alanı sol tarafa atış yapacaktır;*

Devam eden turlarda takımların sağ veya solda yer alma durumları gene karşılaşma kartlarına göre yapılacaktır;

Yarışmanın her aşaması için hedeflerin düzenlenme şekli tertip edenlerin seçimine bırakılmıştır.

- İki takımda 1-metre çizgisi gerisinde üç sporcuyla karşılaşmaya başlayacaktır. Sadece atış yöneticisi atışı veya süreyi başlattığında 1-metre çizgisini geçebilir.
- Takımı oluşturan üç sporcu sıralamalarına kendileri karar vermek kaydı ile ikişer ok atacaktlardır.
- Sadece bir sporcu atış çizgisi üzerinde yer alabilir. Diğer iki sporcu ise 1-metre çizgisinin gerisinde beklemek zorundadır. Birden fazla sporcu 1-metre çizgisi önünde yer alamaz.
- Tekerlekli sandalye bağımlıları karşılaşma süresince atış çizgisinde durabilir. Bu sporcular atışlarını bitirdiklerini yaylarını dizleri üzerine yatırarak gösterirler.
- Sporcular atış çizgisine doğru ilerlerken atış çizgisine yerleşinceye kadar sadaklarından ok çıkaramazlar.
- Takım karşılaşmaları kurallarının ihlalleri madde 7.8'de belirtildiği gibi değerlendirilecektir.

7.5.2.4 Olimpik Tur Takım Karşılaşması Final Turları (Dönüşümlü Atış Yapılması Durumunda)

- Bir takım üç (3) sporcudan oluşur.
- Her takım 1-metre çizgisi gerisinde üç sporcuyla karşılaşmaya başlayacaktır.
- Sıralama turlarında üst sırada yer almış takım ilk seride kimin önce atacağına karar verecektir. Daha düşük toplam puanı atan takım ise ikinci seride ilk sırada atış yapacaktır. Beraberlik durumunda ise ilk seride önce atan takım ikinci seride de ilk sırada atış yapacaktır.
- İlk takım üç okunu atıp 1-metre çizgisinin gerisine döndüğünde bu takıma ait olan zaman göstergesi geriye kalan zamanı göstermemelidir.
- İlk sırada atış yapan takımın son oku sayı levhasında gösterildiği anda, ikinci sırada atan takımın süresi başlar ve o takımın ilk sporcusu 1-metre çizgisini geçebilir.
- Bu durum takımlar altı oklarını da atıncaya yada süre bitinceye kadar devam eder.

7.5.3 Diğer Turnuvalarda Olimpik Turlar

7.5.3.1 Aşağıdaki istisnai durumları uygulamak için bölüm 7.5.2'ye bakın:

- 1/8'lik eleme turunda Organizatör bir hedef tahtasına bir veya iki sporcu atayabilir. Puanlamaya katılmak ve okları çekmek için hedef tahtasına giderler.
- 1/4 finallerinde bir hedef tahtası başına bir sporcu düşer.

Organizatörlerin kararına bağlı olarak maçlar eş zamanlı yapılabilir. Bu durumda sporcular puanlamaya katılmak ve okları çekmek için hedef tahtasına giderler. Maçların süresini ayrı ayrı tutmak için yeterli süreölçer (kronometre) yoksa Atış Yöneticisi maçların tümünü beraber kontrol eder.

- Geri kalan finallerde (bireysel atışlar ve dönüşümlü atışlar) her sporcu ayrı bir hedef tahtasına atış yapar ve sporcular puanlamaya katılmak ve okları çekmek için hedef tahtasına gitmezler. Her sporcu atılmış puanları inceleyerek kaydeden ve okları çeken bir temsilci belirler. Oklar ikinci seriden sonra her seri sporcuya geri verilir.

Olimpik Tur Takım Karşılaşmaları

- Bir takım üç (3) veya dört(4) sporcudan oluşmaktadır.
- Eleme turu başlamadan önce takımın tüm elemanlarının duyurulması gereklidir. Duyurulan sporcuların eleme turuna katılması zorunludur ve sonradan değiştirilemezler.
- Dördüncü sporcu veya yedek sporcu çalıştırıcı kutucuğunun arkasındaki alanda bekler. Eğer dördüncü sporcu tekerlekli sandalye kullanıyorsa çalıştırıcının önündeki atış çizgisinde yer alabilir.
- Bir takım seriler arasında herhangi bir sporcuyla bir diğeri ile değiştirebilir.

7.5.4 Atış Süresi ve Zaman Kısıtlamaları:

- 7.5.4.1 Sporcuların dönüşümlü attığı Olimpik Tur Karşılaşmalarında bir sporcuya bir okunu atması için otuz (30) saniye (beraberlik dahil) süre tanınır.
- 7.5.4.2 Berberlik atışı yada eksik atılan okların tamamlanması için yapılan atışlarda her sporcuya bir okunu atması için kırk (40) saniye süre tanınır.
- 7.5.4.3 Olimpik Tur Karşılaşmalarında beraberliği bozmak için yapılan atışlarda bir takıma üç (3) okunu atması için bir dakika süre tanınır.
- 7.5.4.4 Olimpik Tur Karşılaşmalarında altı (6) ok yada bir sporcunun üç (3) okluk bir seriyi atması için iki dakika süre tanınır;
- 7.5.4.5 Bir sporcuya altı (6) okluk bir seriyi atması için tanınan süre dört (4) dakikadır.
- 7.5.4.6 Bazı istisnai durumlarda verilen süreler uzatılabilir.

7.5.5 Görsel yada işitsel zaman kontrolü

- 7.5.5.1 Atış ışıklarla yönetildiği durumlarda (Olimpik turdaki final turları hariç):

- Kırmızı** Atış yöneticisi sırası gelen sporculara (A, B veya AB, CD) topluca atış çizgisine yerleşmeleri için iki işitsel uyarı verir (Olimpik Tur takım karşılaşmaları hariç).
- Yeşil** Işıkların değişmesinden 20 saniye sonra (karşılaşmaların tümü için 10 saniye) Atış Yöneticisi atışı başlatmak için bir işitsel uyarı verir.
- Sarı** Bu uyarı sinyali, süre dolmadan 30 saniye önce verilir. Ancak Olimpik Tur Final Turlarında dönüşümlü atışlar yapılırken bu uyarı sinyali verilmez.
- Kırmızı** Bu işaret zamanın dolduğu anlamına gelir (bakınız 8.5.3) ve iki ses sinyali atışların tümü yapılamamış olsa bile atışın bittiğini belirtmek için verilir. Eğer herhangi bir sporcu hala atış çizgisinde duruyorsa hemen bekleme çizgisinin gerisine geçmek zorundadır. Bu aşamadan sonra sırası gelmiş olan sporcular varsa atış çizgisine geçerler ve yeşil ışığı bekleyip atışa başlarlar. Bütün süreç bütün atışlar bitene dek yukarıda anlatıldığı gibi tekrarlanır. Gereken sayıda oklar atıldıktan sonra kırmızı ışık yandığında atış yapılan turlara göre (üç okluk bir seri yada altı okluk takım karşılaşmaları (3*2 ok)) puanlamanın yapılması için üç işitsel uyarı verilir.

Atışlar levhalarla kontrol edildiğinde rahatça görülebilecek şekilde yerleştirilmiş iki levha gereklidir. Bu levhaların aynı yüzü (sarı ve siyah/sarı çizgili) aynı anda hem bayan ve hem de erkek sporculara gösterilmelidir. SİYAH ve SARI çizgili kenarlar sporculara doğru çevrilir ve bu 30 saniye kaldığını belirten uyarı işareti olarak kullanılır. Bunun dışındaki bütün zamanlarda levhanın SARI yüzü sporculara çevrilir.

Bütün sporcular atışlarını bitirip atış çizgisi boşaldığında, ya değişim için yada puanlama için gerekli uyarı verilir.

Eğer dönüşümlü şekilde birden fazla karşılaşma aynı anda yapılıyorsa, karşılaşmaların başladığını belirten ses sinyali dışında farklı atış periyotlarını belirten sinyaller kullanılmaz.

7.5.6 Hiçbir sporcu uygun sinyal verilmeden atış çizgisine geçemez.

7.5.6.1 Sporcuların ayrılması ve sırası gelen sporcuların atış çizgisine geçmesi için 20 saniye verilir. Bu, iki ses sinyali ve bir kırmızı ışıkla belirlenir.

7.5.6.2 Dönüşümlü karşılaşmalarda her iki sporcu da atış çizgisinde pozisyon alırlar. 10 saniyenin sonunda birinci sporcuya otuz saniyelik atış periyodu için işaret verilir. İlk ok atışı yapıldıktan hemen sonra ikinci sporcunun otuz saniyelik periyodu başlatılır. Dönüşümlü atışlar her iki sporcu üç oku atana kadar devam eder. FITA şampiyonalarının final turunda bu uygulama zorunludur.

7.5.7 Eğer bir seri atılırken herhangi bir nedenden dolayı atış geçici bir süreyle durdurulduysa, zamanlama tekrar ayarlanır.

- 7.5.7.1 *Olimpik Tur Bireysel karşılaşmalarında her ok için 40 ya da 30 saniye verilir.*
- 7.5.7.2 *Olimpik Tur dönüşümlü takım karşılaşmalarında, emniyet gerekçesi ile atış beş (5) saniyeden fazla durdurulursa zaman yeniden başlatılır. Atış tekrar atış çizgisinden başlar.*
- 7.5.7.3 *Diğer Olimpik Tur dönüşümlü takım karşılaşmalarında her ok için 20 saniye verilir. Atış tekrar atış çizgisinden başlar.*

7.6 PUANLAMA

7.6.1 Her bir hedefte yeterli sayıda puanlayıcı (scorer) olmalıdır.

- 7.6.1.1 *Bir hedefte birden fazla sporcu varsa puanlayıcılar sporculardan oluşabilir. Bir hedef için bir puanlayıcı görevlendirilir.*
- 7.6.1.2 *FITA şampiyonasında ya da diğer turnuvalarda 90, 70, 60 ya da 50 metrelerde kadet bayan kategorisinde, 3 okluk serilerin ikincisi sona erdiğinde ya da 6 okluk seri sonunda puanlamalar yapılacaktır.*
- 7.6.1.3 *Kadet bayanlar için 50, 40 metrelerde ve 30 metre de her 3 okun bitiminden sonra puanlamalar yapılacaktır.*
- 7.6.1.4 *Puanlayıcılar (sporcu temsilcileri), sporcuya ait olan her bir okun değerini puan kartlarına azalan sırayla girerler. Aynı hedefte ki diğer sporcularda yazılan okun değerini kontrol ederler ve herhangi bir fikir ayrılığında da görevli hakem son kararı verir.*
- 7.6.1.5 *Olimpik tur eleme turlarında okun değeri sporcu tarafından söylenir. Rakip sporcu her okun değerini kontrol eder ve herhangi bir fikir ayrılığında da görevli hakem son kararı verir.*
- 7.6.1.6 *Olimpik Tur Takım karşılaşmalarında, puanlama her takımın altı (6) oku için azalan sırayla yazılır, her sporcu hedefler arasında hareket edebilir fakat sadece takımdan bir kişi karşı takımdan birinin gözetiminde puanları söyleyebilir. Anlaşmazlık durumunda görevli hakem son kararı verir.*
- 7.6.1.7 *Olimpik tur final turlarında, okların değerleri hakem tarafından atış sırasına göre değerlendirilir. Eğer sporcu temsilcisi gerek görürse resmi olmayan sonuçları inceler ve değiştirilmesini isteyebilir. Rakip sporcu/takımın temsilcisi her okun değerini kontrol eder ve herhangi bir fikir ayrılığında da görevli hakem son kararı verir*
- 7.6.1.8 *Sporcular, hedefe gitmemek kaydı ile kendi oklarını puanlama ve toplama yetkilerini Takım Kaptanı'na ya da başka bir sporcuya verebilirler.*

7.6.2 Bir ok, ok gövdesinin hedef yüzündeki pozisyonuna göre puanlanır. Eğer okun gövdesi iki renge ya da iki ayrı puanlama bölgesindeki herhangi bir bölme çizgisine değerse, o ok temas ettiği iki bölgeden yüksek olanı şeklinde puanlanır.

7.6.2.1 *Ne oklara nede hedef yüzüne hedefte ki tüm okların değeri kaydedilene kadar dokunulamaz.*

7.6.2.2 *Eğer hedefte ya da ona yakın bir bölgede gerekli olan sayıdan fazla sayıda ok olduğu görülürse, yalnızca en düşük değerdeki üç (ya da altı) ok puanlamaya katılır. Bunu tekrarlayan sporcular (ya da takımlar) elenebilirler.*

7.6.2.3 *Bölme çizgileri veya renklerin birleşme yerleri dahil bir hedef yüzünün bir parçası kopmuşsa yada bölme çizgileri ok tarafından kaydırılmışsa o okun puan değerini saptamak için hayali bir çizgi kullanılır.*

7.6.2.4 *Hedef yüzünde ki her ok deliği, oklar puanlanıp hedeften çekildikten sonra uygun bir şekilde işaretlenir.*

7.6.2.5 *Hedefi delip geçen veya hedef yüzü üzerinde gözükmeyecek kadar derine inmiş olan oklar sadece hakem tarafından puanlanabilir.*

7.6.2.6 *Bir ok;*

7.6.2.6.1 *Hedef tahtasına vurur ve geri düşerse, bütün ok delikleri işaretlenmiş olması kaydıyla hedef yüzünde bıraktığı ize göre puanlanır.*

Bir okun çarpıp geri düşmesi durumunda;

Böyle bir durumda sporcu üç yada altı okunu attıktan sonra, atış çizgisinden ayrılmadan bayrağı baş seviyesinin üzerine kaldırarak hakeme haber verir.

Birden çok sporcunun aynı anda aynı hedefe atış yaptıkları sırada bu durum olursa tüm sporcular atış yapmayı bırakır ve atış çizgisinden ayrılmadan içlerinden biri baş seviyesinin üzerine kaldırdığı bayrakla bu durumu hakeme haber verir.

Atış çizgisi üzerinde bulunan tüm sporcular üç okluk serilerini tamamladıktan ya da süre dolduktan sonra (hangisi uygunsa) Atış Yöneticisi atışı durdurur. Oku hedefe çarpıp düşen sporcu bir hakemle birlikte hedef tahtasına gider, okun çarptığı nokta belirlenir, puan değeri not edilir ve okun oluşturduğu delik işaretler. Hakem daha sonra bu serinin puanlamasında yer alır. Çarpıp geri düşen ok, o seri tamamen puanlanıncaya kadar hedef tahtasının gerisine bırakılır. Atış bölgesi tamamen boşaltıldığında, Atış Yöneticisi atışın devam etmesi için işaretini verir.

Bu sporcular, genel atış ya da puanlamaya devam etmeden önce, üç veya altı okluk serilerini bitirirler. Diğer hiçbir sporcu atış çizgisinde bulunamaz.

- 7.6.2.6.2 *Hedefte bir okun sarktığını ve düşmek üzere olduğunu fark eden sporcu atışını keser ve bayrakla ilgili hakeme haber verir. O serideki diğer sporcular atışlarını bitirdiğinde, bir hakem sporcu ile birlikte hedefe gider, okun puan değerini not eder, oku yerinden çıkarır, deliği işaretler ve oku hedef tahtasının arkasına bırakır. Eksik kalan ok(lar) sporcu ya da sporcular tarafından Atış Yöneticisi genel atış emrini vermeden önce atılır. İlgili hakem bu serinin puanlamasında yer alır..*
- 7.6.2.6.3 *Bütün deliklerin işaretlenmiş olması yada işaretlenemeyen deliklerin belirlenebilmesi koşulu ile delip geçen okun puan değeri hedef yüzündeki deliğin puan değerine göre belirlenir.*
- 7.6.2.6.4 *Oklardan biri diğerinin içerisine geçerse içine geçen ok alttaki okun puan değerini alır.*
- 7.6.2.6.5 *Bir ok bir başka oka çarparak yön değiştirirse hedef yüzü üzerinde nereye saplanmışsa o puan değerini alır.*
- 7.6.2.6.6 *Bir ok bir başka oka çarparak düşerse zarar gören okun belirlenmesi şartıyla hasar görmüş okun değeri gibi puanlanır.*
- 7.6.2.6.7 *Sporcu kendi hedef yüzü dışında bir hedef yüzüne atış yaparsa, o serinin bir parçası olarak kabul edilir ve karavana olarak puanlanır.*
- 7.6.2.6.8 *Puanlama alanının en dışının dışında kalan hedef yüzü bölgesi karavana olarak puanlanır.*
- 7.6.2.7 *Atış alanı ya da hedefin arkasındaki bir bölgede sektiği yada delip geçtiği belirtilmiş olan ok hakkında hakemin bilgilendirilmesi gereklidir. Hedefin puanlama alanında birden fazla işaretlenmemiş delik olursa, sporcunun delip geçen oku bu deliklerden değeri en düşük olan deliğin puan değerine göre puanlanır.*
- 7.6.2.8 *Olimpik Turlarda, çarpıp geri düşen, hedefi delip geçen ya da hedefte asılı kalan oklar yarışmayı durdurmaz.*
- 7.6.3 *Atış yöneticisi, puanlama yapıldıktan sonra, atışa devam edilmesi için bir işaret vermeden önce hedeflerde hiç ok kalmadığından emin olmalıdır.*
- 7.6.3.1 *Eğer oklar yanlışlıkla hedefte unutulmuşsa atış durdurulmaz. Sporcu o seride diğer okları ile atış yapabilir ya da o mesafenin atışlarının tamamlanmasından sonra eksik kalan oklarını atabilir. Bir hakem bu seri sonundaki puanlamada yer alır ve bir önceki seriden hedef tahtasında kalan okların hedef tahtasından çekilmeden önce sporcunun puan kartına yazıldığından emin olur.*
- 7.6.3.2 *Bir sporcunun oklarını bırakması yada unutması durumunda (örneğin hedef alanında yere) sporcu hakemi atıştan önce durumdan haberdar etmek şartıyla başka okları kullanabilir.*

- 7.6.4 Puan kağıtları puanlayıcı ve sporcu tarafından imzalanır. Böylece sporcu her okun puan değerini kabul ettiğini gösterir. Eğer puanlayıcı aynı zamanda atışta yapıyorsa onun puan kağıdının aynı hedefte atış yapan bir sporcu tarafından imzalanması gereklidir.
- 7.6.5 Beraberlik durumunda sıralama için aşağıda ki sıralama kriterleri takip edilir:
- 7.6.5.1 Aşağıda belirtilen beraberlik durumları dışındaki durumlarda (7.6.5.2) bütün turlarda beraberlik olması durumunda:
Bireysel ve Takım Yarışmaları:
- En çok 10 atan (merkez 10 dahil);
  - En çok X atan (iç 10);
  - Sporcular arasında hala eşitlik varsa beraberlik açıklanır, ama sıralama yapmak amacıyla Eleme kartlarında üstte yer alacak sporcuyu belirlemek için yazı-tura atılır.
- 7.6.5.2 Eleme Turlarına kalabilme aşamasında oluşan, tur atlamaya karar verilen karşılaşmalarda ya da madalya kazananların belirleneceği atışlarda oluşan beraberliklerde beraberliği bozmak amacıyla atışlar yapılır (10 ve X'lerin sayılması sistemi kullanılmaz):
- 7.6.5.2.1 *Eleme Turlarına girişi belirleyebilmek amacıyla yapılan beraberlik atışları, son mesafe atıldıktan hemen sonra yapılır. 30 metre beraberlik atışı için hedef kurulumu şu şekildedir:*
- *Bireysel atışlar için, atış alanının ortasında belirlenen tarafsız hedeflere bir hedefe bir sporcu gelecek şekilde beraberliği bozma atışı yapılır.*
  - *Bireysel atışlar için, çoklu hedef kağıdı olduğu durumlarda atış yaparlarken, yarışmada atış yaptıkları pozisyona göre atacaklardır (A,B,C veya D).*
  - *Her takım için, tek hedef yüzü bir hedef tahtası veya üç tane üçgen kurulumlu 80 cm-merkezli hedef düzeneği kullanılacaktır. Takım üyeleri hangi hedef yüzüne atacağına kendileri karar verir.*
- 7.6.5.2.2 *Bireysel Karşılaşmalar:*
- *Tek ok atışı yapılır (en fazla üç atış yapılır);*
  - *Üçüncü atışta hala beraberlik bozulmamışsa, hedefin merkezine en yakın olan ok eşitliği çözecektir; ya da*
  - *Berberlik bozulana kadar art arda atış yapılır ve merkeze en yakın ok eşitliği bozar.*
- 7.6.5.2.3 *Takım Karşılaşmaları:*
- *Her bir takım üyesi tarafından bir adet atılmak üzere üç (3) okluk bir seri atılır (en fazla üç atış);*
  - *Üçüncü atışta hala beraberlik bozulmamışsa, oklarından biri hedefin merkezine en yakın olan takım tur atlar;*
  - *Hala beraberlik söz konusu ise merkeze en yakın ikinci (ya da üçüncü) ok kazananı belirler.*

- *Merkeze en yakın ok değerlendirmesi beraberliği bozmuyorsa üç (3) ok atışı yapılır (her sporcu tarafından bir ok atışı). Bu durum eşitlik bozulana kadar devam eder.*
- *Berberlik atışlarında bir takımın zaman sınırlaması bir (1) dakikadır.*
- *Takımların atış süreleri bir dakika ile sınırlandırılmıştır.*

7.6.5.2.4 *Berberlik atışlarında resmi sonuç açıklanana kadar sporcular atış alanında kalmalıdır. Duyuru yapıldığı sırada atış alanında bulunmayan sporcu yenik ilan edilir.*

7.6.6 Dünya Şampiyonaları sıralamalarında yukarıdaki kurallar takip edilecektir. Fakat Olimpik Turda beraberlik atışları sonucunda elenen sporcular ise madde 7.6.5.1'e göre sıralanacaklardır.

7.6.7 Diğer turnuvalarda yukarıdaki kurallar takip edilecektir fakat Olimpik Turda beraberlik atışları sonucunda elenen sporcular eşit olarak değerlendirilecek ve aynı pozisyon verilecektir (10 ve X'lerin sayısına bakılmaksızın).

7.6.8 Turnuva sonunda Organizasyon Komitesi sonuçları tüm katılımcılara açıklamak zorundadır: Sporcular, Takım Kaptanları, Hakem ve Atış Yöneticisi gibi Konsey Üyeleri.

7.7 ATIŞ KONTROLÜ VE GÜVENLİK

7.7.1 Bir Atış Yöneticisi görevlendirilmelidir.

7.7.1.1 *Mümkünse bu kişi hakem olmalıdır ve atışlara katılamamalıdır.*

7.7.1.2 *Organizatörler tarafından gerekli görülürse Atış Yöneticisinin görevlerini yerine getirebilmesi için asistanlar da görevlendirilebilir.*

7.7.2 Atış Yöneticisi gerekli gördüğü her türlü güvenlik önlemlerini tesis etmeli ve uygulamalıdır, görevleri aşağıdakileri içerir (ayrıca 7.1.1.10'a bakınız):

7.7.2.1 *Atışların kontrolü, zamanlamanın düzenlenmesi ve sporcuların atış çizgisine geliş sıraları.*

7.7.2.2 *Ses donanımlarının denemelerinin yapılması, basın mensuplarının v.b. çalışmalarının organize edilmesi, böylece sporcuların rahatsız edilmemesinin sağlanması.*

7.7.2.3 *Seyircilerin bariyerlerin arkasında kaldığından emin olunması.*

7.7.2.4 *Acil bir durumda bütün atışların durdurulması için sayısı 5'ten fazla olan sesli sinyal verilecektir. Eğer atış herhangi bir sebeple durdurulursa, atışın devam ettirilmesi için bir sesli sinyal verilecektir.*

7.7.2.5 *Atışlar başladıktan sonra gelen sporcular, geç kalış nedenlerinin kendi kontrolleri dışında bir sebepten kaynaklandığını atış yöneticisine ispatlayamadıkça o zamana kadar yapılmış atışları karavana yazılacaktır. Sporcunun*

mazereti geçerli kabul edilir ve eksik kalan oklarını tamamlaması izni verilirse, atış yapılan mesafe tamamlandıktan sonra, sporcu yapamadığı atışları sayısı 12 oku geçmemek kaydı ile yapabilir. Olimpik turda sporcular telafi olarak atış yapamazlar.

7.7.2.6 *Atış yöneticisi, hakemle istişare halinde bulunarak, istisnai durumlarda süreyi uzatabilme hakkına sahiptir. Böyle durumlardaki istisnai kurallar bu etkiler görülmeden, okçulara bildirilmelidir. Böyle durumlarda, yarışma sonuç listesi bu istisnai kuralı da belirtmeli ve sebebini göstermelidir. Görsel zamanlama kontrolü mevcut ise 30 saniyelik dilimler değiştirilmeden mevcut kalacaktır.*

7.7.3 *Atış çizgisinin dışında hiç bir sporcu yayını oklu yada oksuz geremez. Eğer bir ok kullanılıyorsa, sporcu, hedefin önündeki ve arkasındaki alanın boş olduğundan kesin olarak emin olduğu zaman hedeflerin bulunduğu yöne nişan alabilir.*

7.7.3.1 *Eğer bir sporcu yayını okla çekerken, atışlar başlamadan önce ya da mesafeler arasındaki molalarda, kasıtlı ya da kazayla atış yaparsa, bir sonraki seride atacağı en yüksek puanlı oku karavana kabul edilecektir.*

7.7.3.2 *Puanlayıcı, sporcunun puan kartına bu durumu gösteren bir not düşer ve o serideki tüm okların değerlerini yazar (duruma göre 3 yada 6 ok). Ancak sporcunun en yüksek puanlı oku ceza olarak kullanamaz. Puan kartındaki bu not ilgili sporcu ve bir hakem tarafından paraf edilir.*

7.7.4 *Atışlar yapılırken sadece kendi atış sırası olan sporcular atış çizgisi üzerinde bulunabilirler (bakınız madde 7.5.6).*

7.7.4.1 *Diğer bütün sporcular donanımlarıyla birlikte bekleme çizgisinin gerisinde kalırlar. Bir sporcu atışlarını bitirdikten sonra hızlı bir şekilde bekleme çizgisinin gerisine geçer. Sporcu dürbününü diğer sporculara engel teşkil etmeyecek şekilde atış çizgisinde bırakabilir.*

7.7.4.2 *Olimpik tur takım yarışmalarında, sadece atışı yapacak olan sporcu atış çizgisinde bulunabilir. Diğer 2 sporcu, 1-metre çizgisinin gerisinde atışı yapan sporcunun bu çizginin gerisine geçmesini beklemelidir (tekerlekli sandalye kullanan sporcular için 7.5.2.3'e bakınız).*

7.7.5 *Hiçbir sporcu izinsiz olarak başkasının malzemelerine dokunamaz. Ciddi durumlarda ağır cezalar uygulanabilir.*

7.7.6 *Sporcuların bulunduğu alanlarda sigara içilemez.*

7.7.7 *Sporcu, hakemlerin bilgisi dahilinde bile olsa, okun kazayla bırakıldığı durumlarda güvenli bölgenin gerisine (perde, duvar v.b.) yada güvenlik donanımlarına gitmesine sebep olacak şekilde çekiş yapamaz. Eğer sporcu bu şekilde atış yapmakta ısrarcı olursa, hakem heyeti başkanı yada atış yöneticisi tarafından sahadan çıkarılır.*

7.8 KURAL İHLALLERİ

Aşağıda, kurallara uymadıkları ve/veya gerekli şartları sağlamadıkları durumlarda sporculara ve görevlilere verilecek cezalar listelenmiştir.

7.8.1 Uygunluk, diskalifiye olma durumları

- 7.8.1.1 FITA tüzüğü ve kurallarına uygun olmayan sporcular FITA karşılaşmalarında yarışmazlar.
- 7.8.1.2 Bu kurallardan herhangi birini çiğnemekten suçlu bulunan bir sporcu yarışmadan ihraç edilebilir ve kazandığı herhangi pozisyonu kaybedecektir.
- 7.8.1.3 Bir sporcunun bağlı bulunduğu kuruluş (ülke, federasyon, kulüp v.b.) 3.7.2 maddenin gereklerini yerine getirmiyorsa, o sporcu FITA Şampiyonalarına katılamaz.
- 7.8.1.4 Madde 4,2'deki belirtilen sınıflardan birinde yarışır ve o maddenin gerekliliklerini sağlayamadığı tespit edilirse, o sporcu yarışmadan ihraç edilebilir ve kazandığı herhangi pozisyonunu kaybedecektir.
- 7.8.1.5 FITA kuralları Kitap 1, Ek 5'de yazılmış olan Anti-Doping kurallarına uymadığı tespit edilen bir sporcu aşağıdaki yaptırımlara maruz kalacaktır:
- Üye olunan kurumun vermiş olduğu cezalara bakılmaksızın, FITA, yarışmada ulaşılan bütün sonuçları feshedecek ve alınan bütün ödül ve madalyalar FITA'ya geri verilecektir,
  - Eğer takımın bir üyesi, bu kurallardan birini ihlal ederse, takım karşılaşmadan diskalifiye olacaktır,
  - Bu cezalara ek olarak, Ek 5'in 9.10.11 kısımlarındaki cezalar uygulanacaktır,
  - Doping suçu yüzünden uygunsuz bulunan bir sporcu herhangi bir FITA organizasyonuna uygunsuzluk süreci bitene kadar katılamayacaktır.
- 7.8.1.6 FITA kurallarına uymayan bir donanım kullanarak yarıştığı tespit edilen bir sporcunun puanları silinerek diskalifiye edilecektir (7.3).
- 7.8.1.7 Gerektiğinden fazla sayıda ve tekrarlayan şekillerde ok atan sporcu veya takımların puanları silinerek diskalifiye edilecektir (7.6.2.2).
- 7.8.1.8 Kuralları bilerek ihlal ettiği ispatlanan bir sporcu bir sporcu yarışmadan ihraç edilebilir ve kazandığı herhangi pozisyonu kaybedecektir.
- 7.8.1.9 Bir sporcu, hakemlerin bilgisi altında dahi olsa, okun yarışma alanı dışına gitmesine neden olacak atış tekniği ve malzeme kullanamaz. Eğer sporcu bu şekilde atış yapmakta ısrarcı olursa, hakem heyeti başkanı yada atış yöneticisi tarafından sahadan çıkarılır (7.7.7).

7.8.2 Atış Puanını Kaybetme (Puan Silinmesi)

7.8.2.1 Atışlar başladıktan sonra gelen sporcular, geç kalış

- nedenlerinin kendi kontrolleri dışında bir sebepten kaynaklandığını atış yöneticisine ispatlayamadıkça o zamana kadar yapılmış atışları karavana yazılacaktır (7.7.2.5).
- 7.8.2.2 Malzeme hatası/arızası durumunda sporcunun standart atış düzenini takip edilerek eksik kalan oklarını 15 dakika içinde atması istenir. Beklenmedik sağlık problemi durumunda diğer tüm atışlar yapılamayacaktır (7.4.2.4; beklenmedik sağlık sorunları için madde 7.4.2.6'ya bakınız).
- 7.8.2.3 Belirlenen süreden önce ya da sonra yapılan atış ya da sıraya uygun yapılmayan atışlar o serinin bir parçası kabul edilecek ve sporcunun o turdaki en yüksek puanlı okunun karavana sayılmasına neden olacaktır. Bu kural ihlali hakemin kırmızı kart göstermesiyle bildirilecektir.
- 7.8.2.4 Atış yöneticisinin atış alanında resmi atışı sonlandırmasından sonra (deneme atışı oklarının hedeften çekilmesinden sonra) yada mesafeler veya turlar arası geçiş molalarında yapılan atışlar, sporçunun bir sonraki puanlama serisindeki en yüksek puanının silinmesine yol açar. Bu kural ihlali hakemin kırmızı kart göstermesiyle bildirilecektir.
- 7.8.2.5 Olimpik Tur takım müsabakalarında, bir takımın 3 üyesinden herhangi biri atış süresinin başlama ve bitiş süresini haber veren işaretten önce ya da sonra atış yaptığı takdirde, bu atış o turun sona ermesine ve takımın en yüksek skorlu atışını kaybetmesine ve bir okun karavana sayılmasına neden olacaktır. Bu kural ihlali hakemin kırmızı kart göstermesiyle bildirilecektir..
- 7.8.2.6 Eğer hedefte yada ona yakın bir bölgede gerekli olan sayıdan fazla sayıda ok olduğu görülürse, yalnızca en düşük değerdeki üç (ya da altı) ok puanlamaya katılır. (7.6.2.2).
- 7.8.2.7 Olimpik tur takım yarışmalarında; eğer takımdan bir oyuncu 2'den fazla ok atarsa şu kural uygulanır:
Eğer herhangi bir sporcu altı okundan ikisini atamazsa atılmamış oklar serinin bir parçası olarak kabul edilecektir. Atılmamış ok karavana olarak kaydedilecektir. Eğer okların toplam sayısı 6 oku geçerse, madde 7.8.2.6 uygulanır.
- 7.8.2.8 Takım, 1-metre çizgisinin gerisine geçmeden önce istenen sayıdan fazla atış yaptığı takdirde o turun en yüksek puanlı atışı silinecektir. Bu kural ihlali hakemin kırmızı kart göstermesiyle bildirilecektir.
- 7.8.2.9 Puan bölgesine değmeyen veya sporcunun kendi hedef yüzünden başka bir hedefe isabet eden bir ok, bu turun bir parçası olarak kabul edilir ve karavana olarak puanlandırılır (7.6.2.6.7/8).

7.8.3 Takım karşılaşmalarında zaman cezaları

(Yönetmeliğin detayları için, Hedef Okçuluğu Şampiyonalarının FITA organizatörleri kılavuzuna bakınız)

- 7.8.3.1 *Eğer bir takımın herhangi bir üyesi, 1-metre sınırını çok az aşarsa, hakem ya sarı kart gösterir ya da atış sınırının önündeki sarı ışığı yakar. Bu kart veya ışık, sporcunun 1-metre çizgisinin gerisine dönerek atışına yeniden başlaması veya başka bir sporcuya yerini devretmesi gerektiği anlamına gelir.*
- 7.8.3.2 *Eğer takım sarı kart (ya da sarı ışık) uyarısına uymaz ve sporculardan biri okunu atarsa; takımın en yüksek puanlı oku silinir. Bu kural ihlali hakemin kırmızı kart göstermesiyle bildirilecektir.*
- 7.8.3.3 *Eğer bir takım üyesi atış çizgisinde ulaşmadan önce okunu sadağından çıkartırsa aynı prosedür uygulanacaktır.*

7.8.4 Uyarılar

Birden fazla uyarı alan ve sıralanan FITA kurallarını ihlal eden veya hakemin direktiflerine ve kararlarına uymayan sporcular, 7.8.1.8'e göre muamele göreceklerdir:

- 7.8.4.1 *Sporcuların bulunduğu alanlarda sigara içilemez (7.7.6).*
- 7.8.4.2 *Hiçbir sporcu, diğerinin donanımına onun izni olmadan dokunmaz (7.7.5).*
- 7.8.4.3 *Atış çizgisinin dışında hiç bir sporcu yayını oklu yada oksuz geremez (7.7.3).*
- 7.8.4.4 *Atış esnasında, sadece atış sırası kendinde olan sporcular atış çizgisi üzerinde durabilir (7.7.4).*
- 7.8.4.5 *Atış sinyali verilene kadar sporcular yay kolunu kaldıramazlar (7.4.3).*
- 7.8.4.6 *Ne oklara nede hedef yüzüne hedefte ki tüm okların değeri kaydedilene kadar dokunulamaz (7.6.2.1).*
- 7.8.4.7 *Sporcu, hakemlerin bilgisi dahilinde de bile olsa, okun kazayla bırakıldığı durumlarda güvenli bölgenin gerisine (perde, duvar v.b.) yada güvenlik donanımlarına gitmesine sebep olacak şekilde çekiş yapamaz. Eğer sporcu bu şekilde atış yapmakta ısrarcı olursa, hakem heyeti başkanı yada atış yöneticisi tarafından sahadan çıkarılır (7.7.7).*

7.9 DEĞERLENDİRME (Judging)

- 7.9.1 Hakemlerin görevi turnuvanın FITA Tüzük ve Kurallarına göre yapılmasını sağlamaktır.
- 7.9.1.1 *Her 10 hedefe en az bir hakem denk gelmelidir (3.11.1.1.'deki kurallara göre yapılan yarışmalar bunun dışındadır). Hakemlerin sorumlulukları aşağıdaki gibidir.*
- 7.9.1.2 *Hakemler, hedeflerin uzaklıklarını, dizilişlerini, tüm hedef tahtalarının aynı düzğün açıyla yerleştirildiğini, hedef yüzlerinin yerden yada zeminden yüksekliklerini kontrol ederler ve tüm hedeflerin aynı şekilde olduğundan emin olurlar.*

- 7.9.1.3 *Atış alanı için gerekli tüm donanımları kontrol etmelidirler.*
- 7.9.1.4 *Turnuvadan önce (turnuva programında belirlenen bir zaman diliminde), turnuva sırasında ya da turnuvadan sonra sporcuların donanımlarını kontrol etmelidirler.*
- 7.9.1.5 *Hakemler atışı kontrol etmelidirler.*
- 7.9.1.6 *Hakemler puanlamayı kontrol etmelidirler.*
- 7.9.1.7 *Hakemler Atış Yöneticisine herhangi bir soru(n)da danışabilirler.*
- 7.9.1.8 *Herhangi bir yanlış davranış ya da anlaşmazlık durumunda kontrolü elinde tutmalı ve disiplin kuruluna durumu sevk etmelidirler.*
- 7.9.1.9 *Hakemler Atış Yöneticisiyle irtibat halinde olmalıdırlar. Gerekirse (elektrik kesintisi, ciddi bir kaza) atışa mani olmalıdırlar. Bunu yaparken de günün programına uydularından emin olmalıdırlar.*
- 7.9.1.10 *Takım Kaptanlarının isteklerini gerekli ve uygulanabilirse dikkate almalı ve gerekli işlemi yapmalıdırlar. Oy çokluğu ile alınması gereken kararlarda oylama yapmalıdırlar. Beraberlik durumunda Başkan beraberlik bozma oyunu kullanabilir.*
- 7.9.1.11 *Yarışmanın yapılma ve uygulanma şekli konusunda sporculardan gelecek soruları cevaplamalıdırlar. Bu sorular geciktirilmeden anında sorulmalıdır ve bu tür itiraz niteliği taşıyan sorular özellikle ödül töreni öncesinde sorulmalıdır. Hakemlerin yada teknik kurulun kararı son karar olarak kabul edilir.*
- 7.9.1.12 *Hakemler sporcuların ve görevlilerin FİTA Tüzük ve Kurallarına uyduğundan emin olmalıdırlar. Hakemler talimatlar doğrultusunda uygun gördükleri işlemi yapabileceklerdir.*

7.10 SORU VE İTİRAZLAR

- 7.10.1 *Oklar çekilmeden önce, hedef tahtasında sporcu hedefteki herhangi bir okun değeri hakkında hakeme soru sorabilir veya itiraz edebilir.*
- 7.10.1.1 *Hakemin kararı son karardır.*
- 7.10.1.2 *Oklar çekilmeden önce puan kartında fark edilen bir hata düzeltilebilir; ancak düzeltme bir hakem tarafından paraflanmalıdır. Puan kartı ile ilgili tüm itirazlar ilgili hakeme yapılır.*
- 7.10.1.3 *Atış alanı donanımları hatalı yada hedef yüzü eskimiş ve/veya zarar görmüş ise sporcu ya da takım kaptanı hakemlerden hatalı/eskimiş donanımın değiştirilmesini ya da düzeltilmesini talep edebilir.*

7.10.2 Atış ya da sporcu ile ilgili sorular yarışmanın bir sonraki ayağından önce hakemlere bildirilmelidir.

7.10.2.1 *Günlük yayınlanan puanlarla ilgili sorular hiç vakit kaybetmeden hakemlere bildirilmelidir ve ödüller töreninden önce düzeltilmesine vakit tanınması için vaktinde bildirilmelidir.*

7.11 TEMYİZ

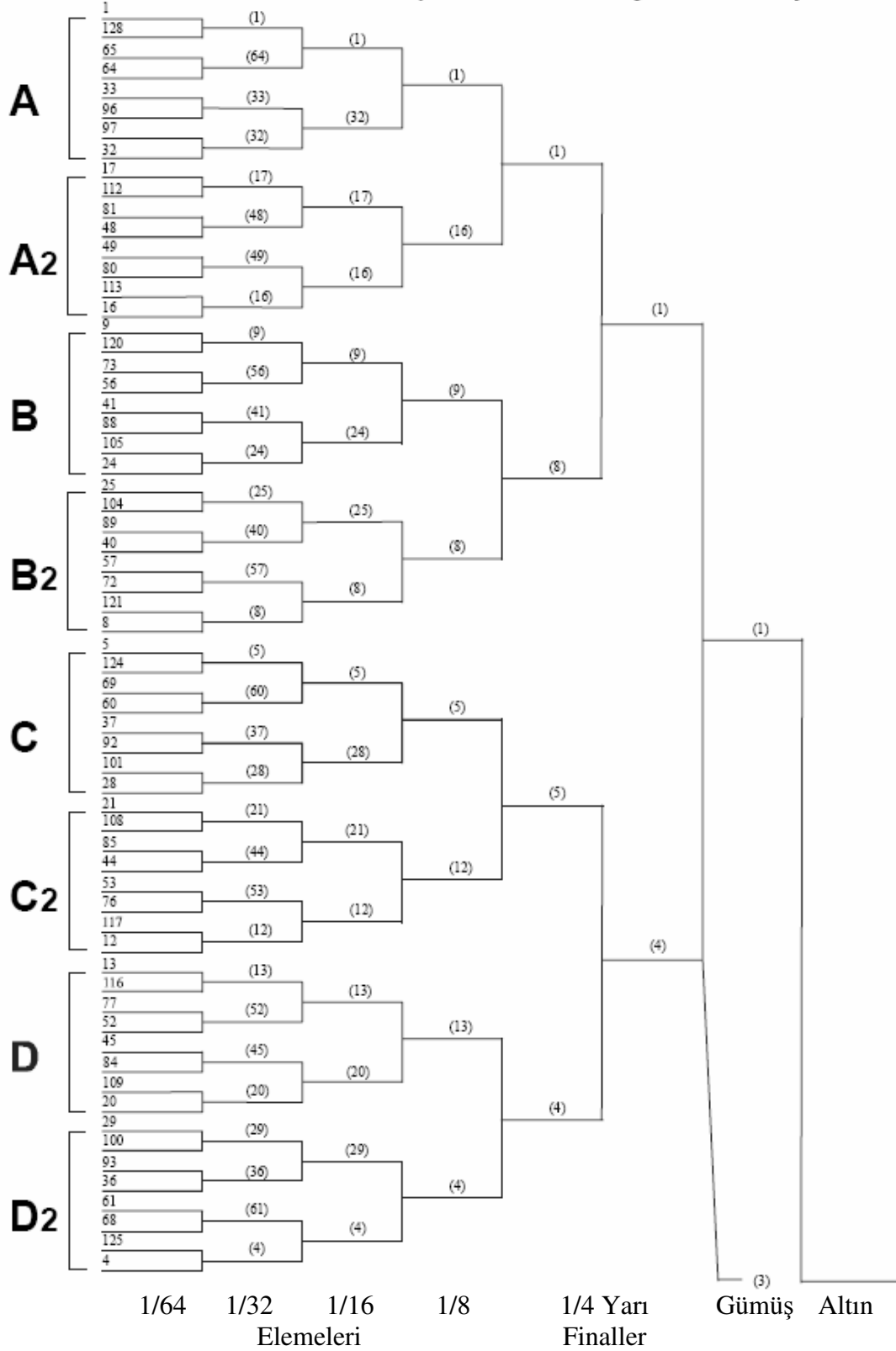
7.11.1 Bir yarışmada, bir sporcu hakem tarafından verilen herhangi bir karardan memnun değilse, kendisi, 7.10.1 maddesinde verilen neden dışında, Temyiz Jürisi'ne, 3.13 maddesine göre temyizde bulunabilirler. Temyiz kararından etkilenebilecek kupalar ve/veya ödüller varsa, bunlar ilgili kurullar kararını verene kadar sahiplerine verilmez.

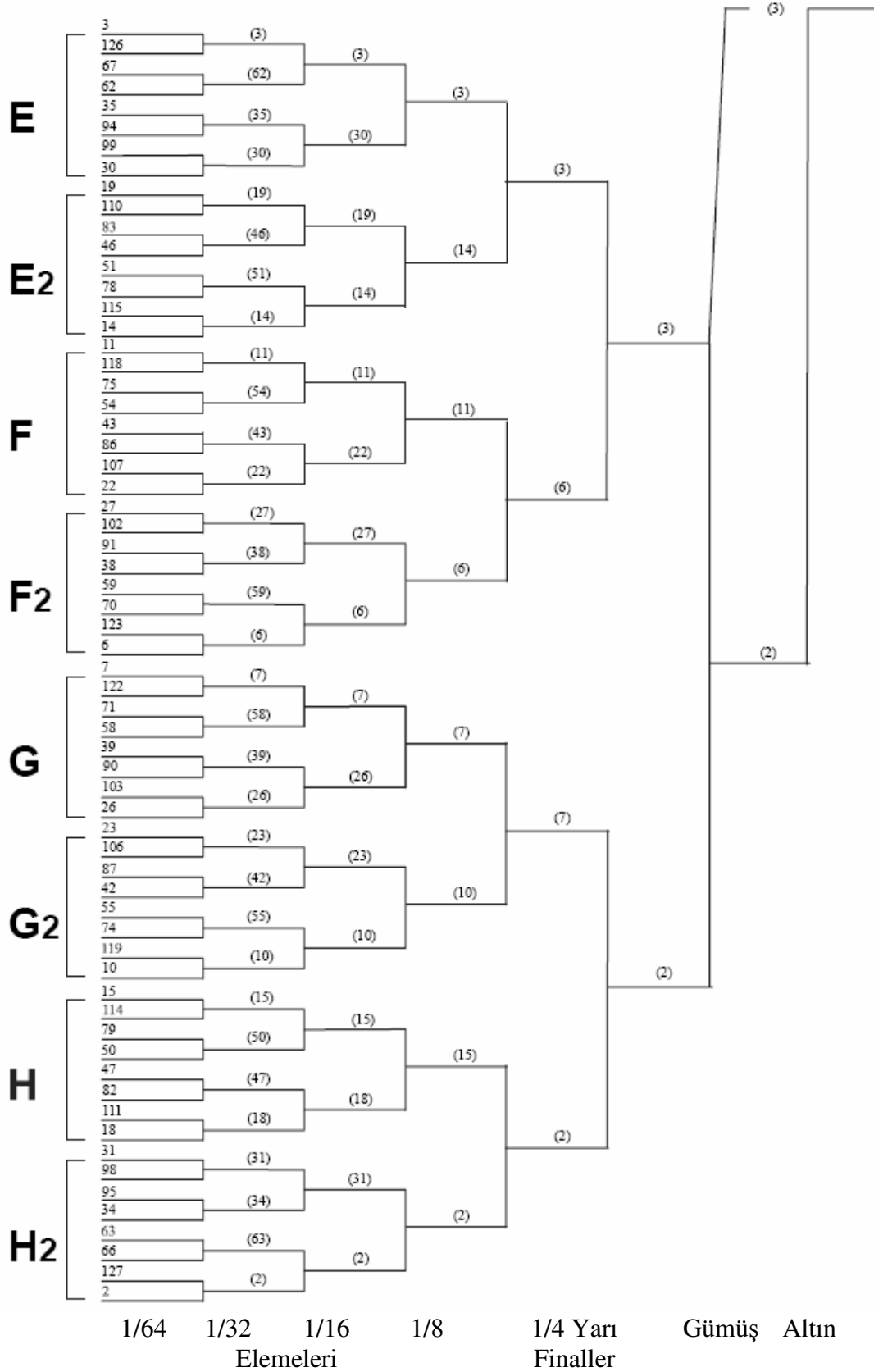
EK 1 KİTAP 2

SAHA DONANIMI-1 Eşleşme Tabloları

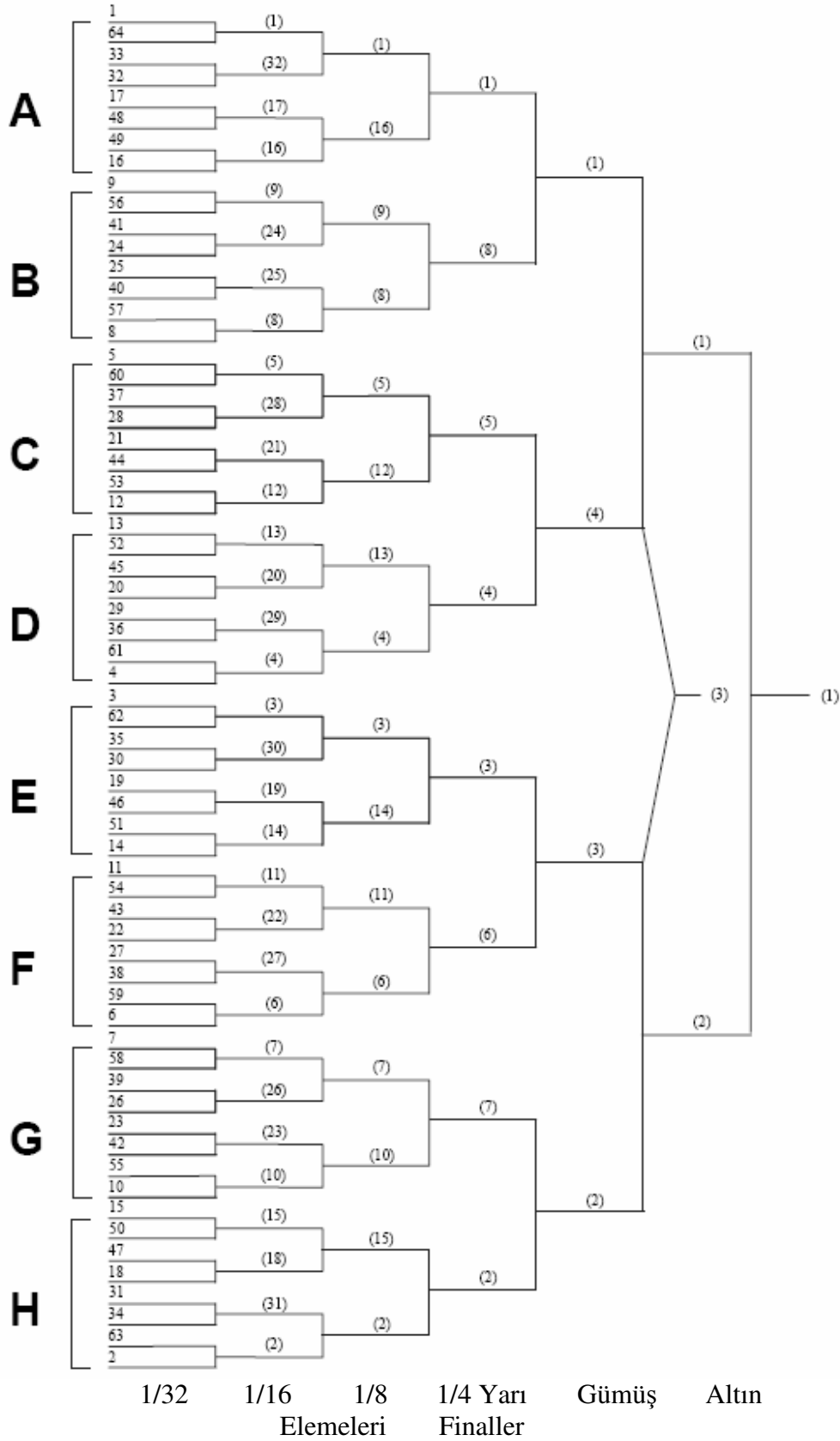
1 A. EŞLEŞME TABLOSU (128 sporcu, hükmen tır atlamalara izin verilecektir)

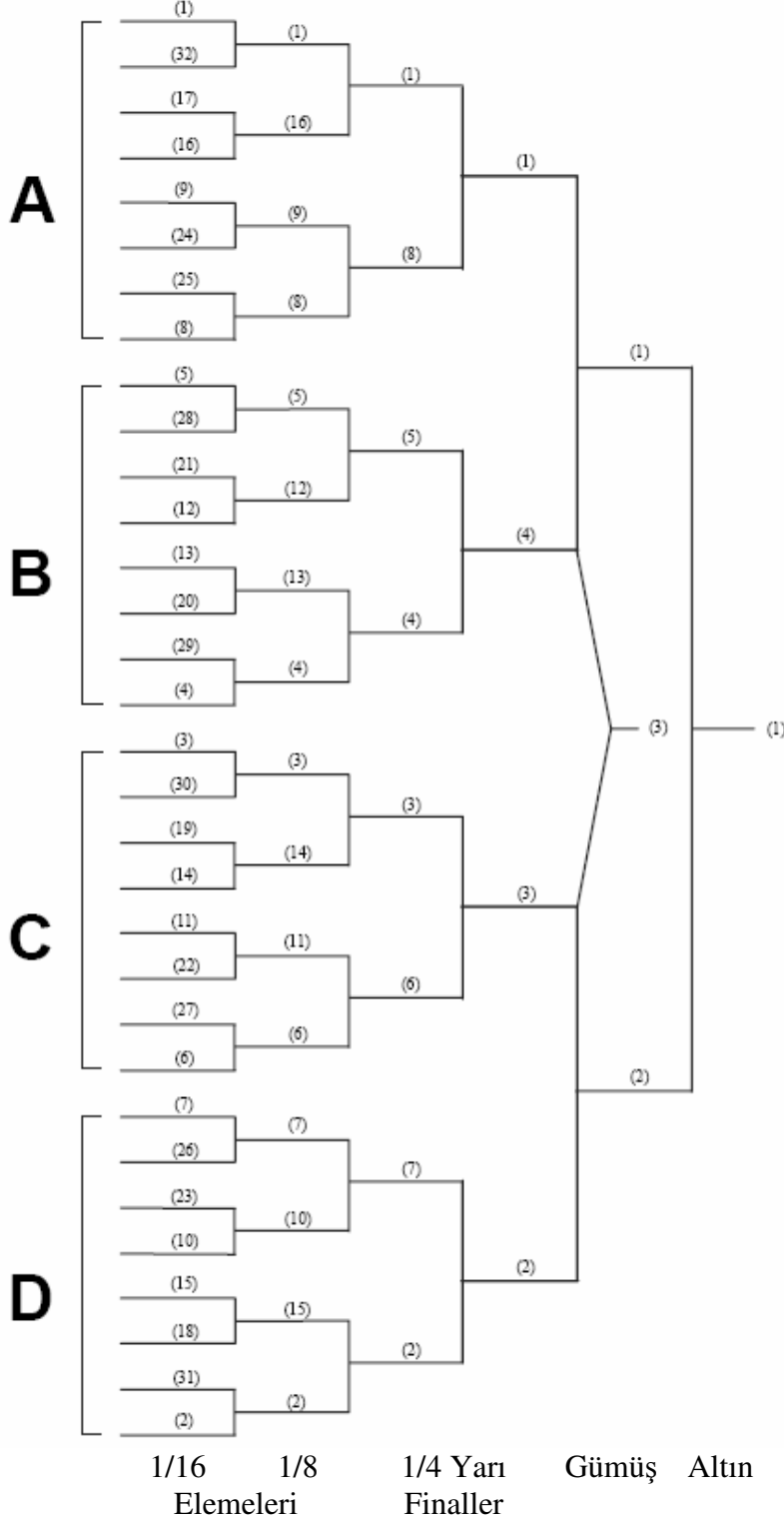
1 B. EŞLEŞME TABLOSU (128 sporcu, hükmen tur atlamalara izin verilecektir)

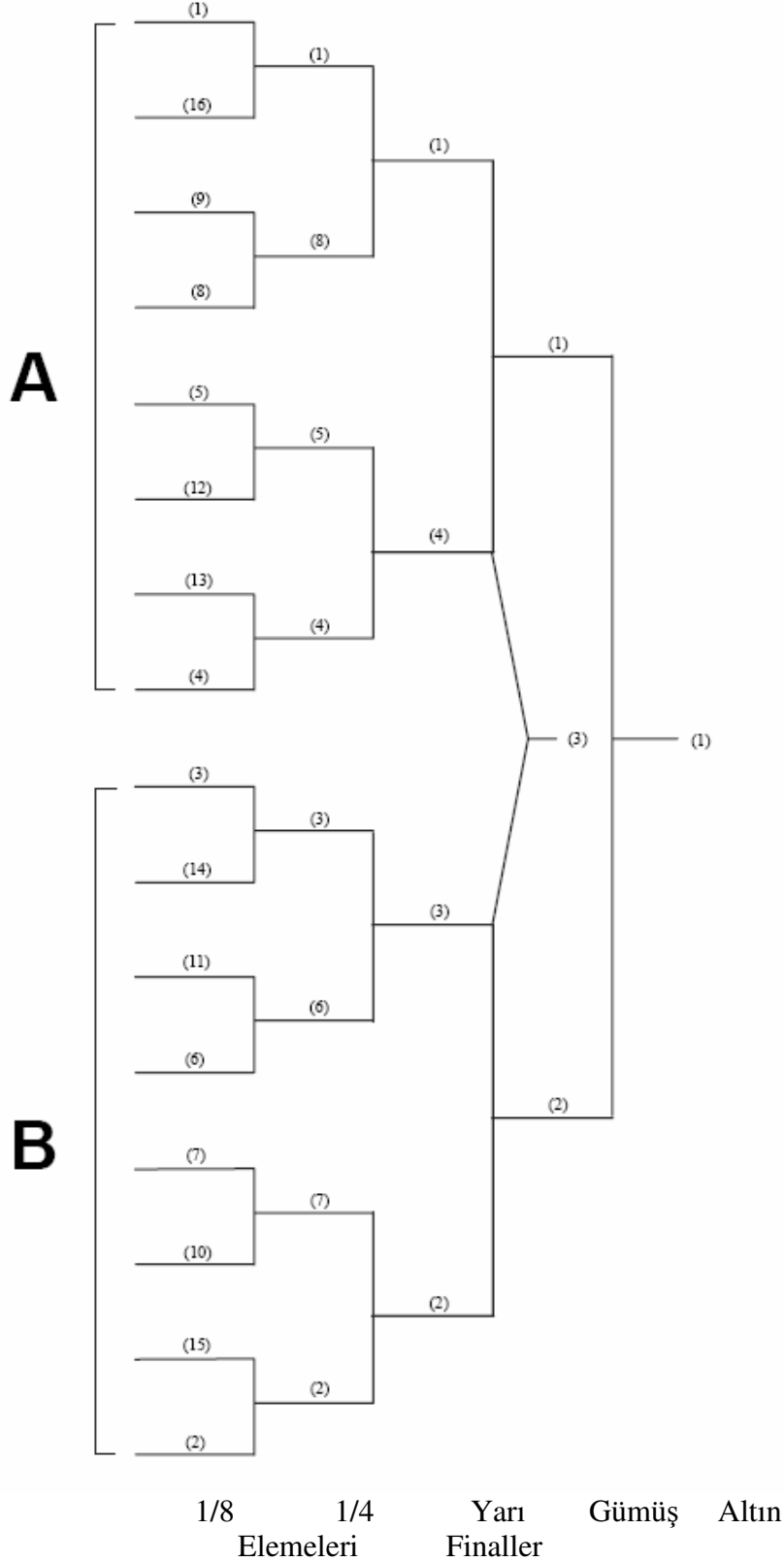
2. EŞLEŞME TABLOSU (64 sporcu, hükmen tur atlamalara izin verilecektir)

3. EŞLEŞME TABLOSU (32 sporcu, hükmen tur atlamalara izin verilecektir)

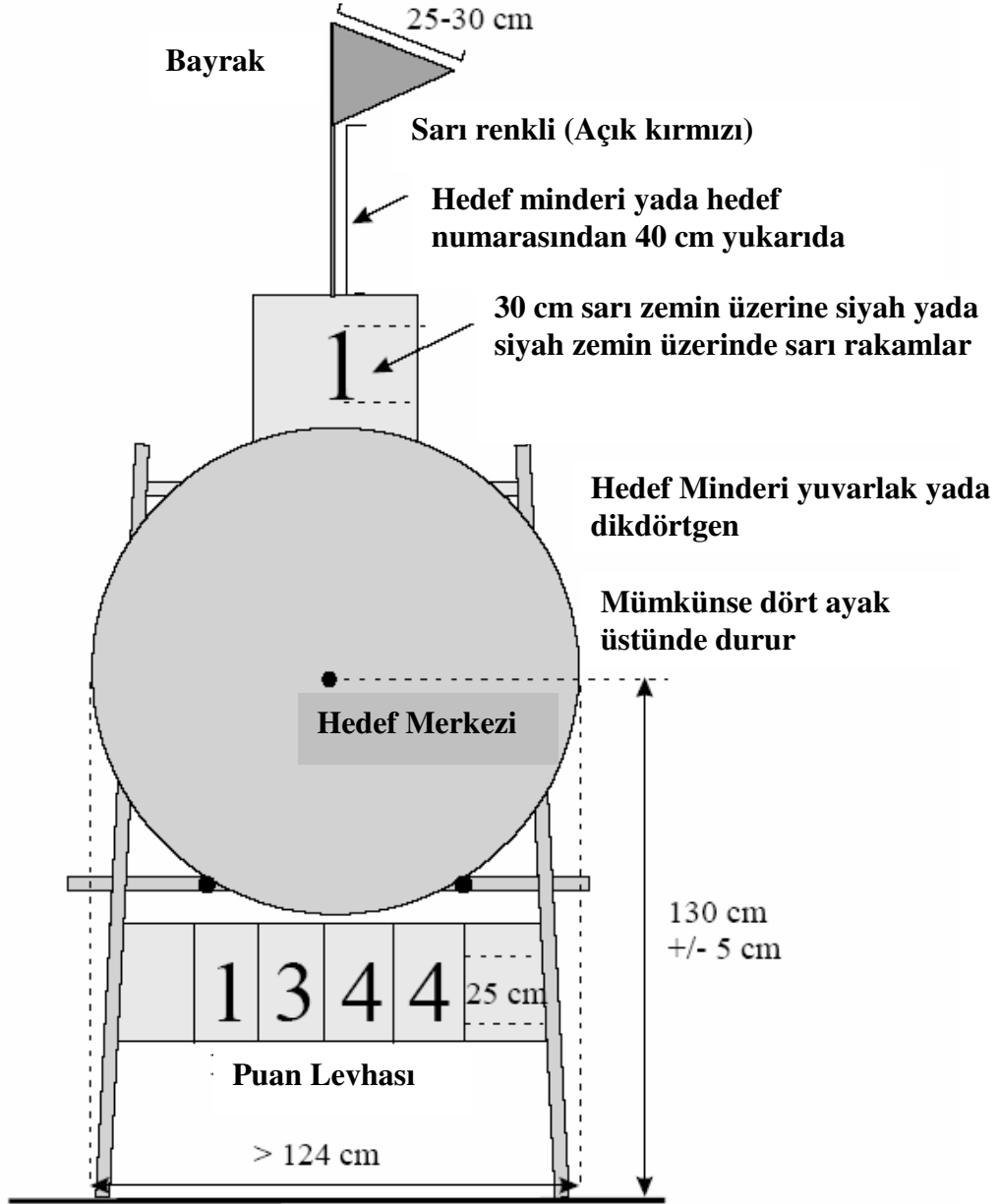
4. EŞLEŞME TABLOSU (16 sporcu yada 16 takım, hükmen tur atlamalara izin verilecektir)

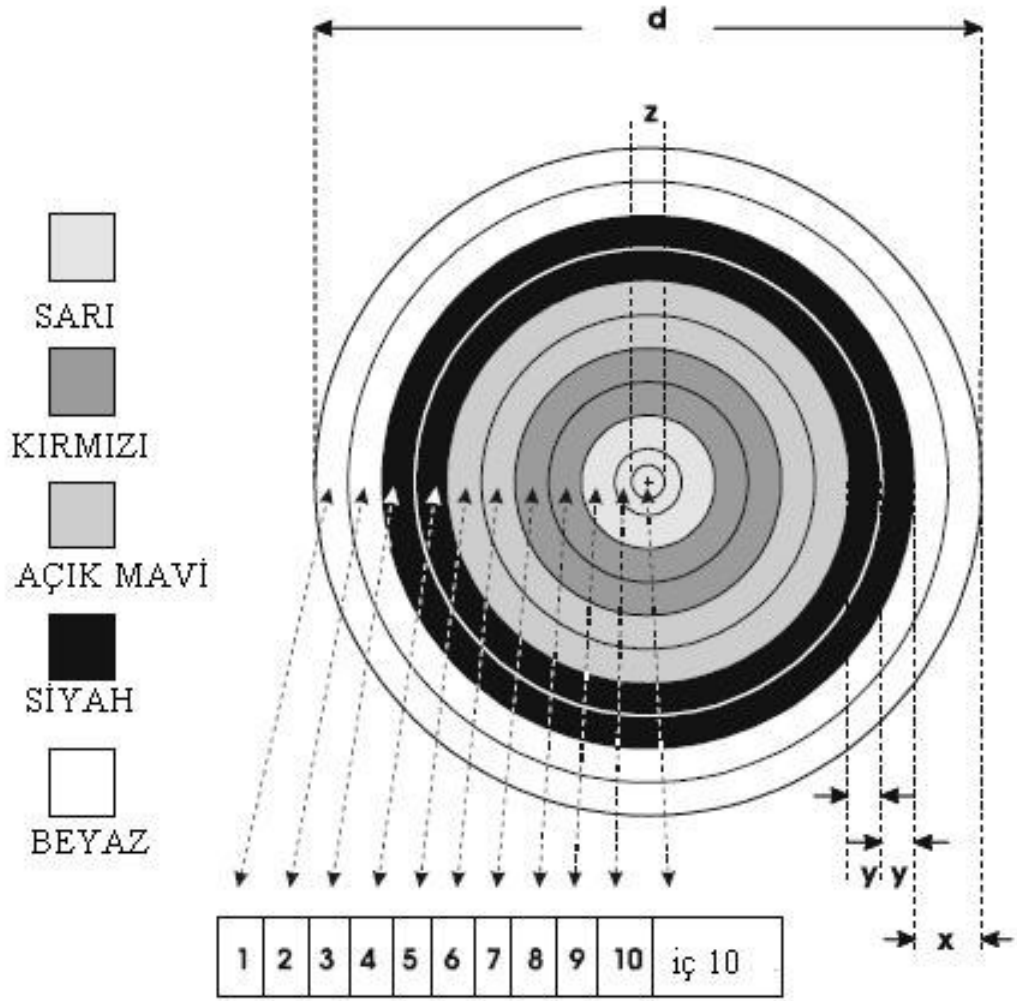

SAHA DONANIMI-3 Hedef Yüzleri

1. AÇIK ALAN HEDEF KURULUMU

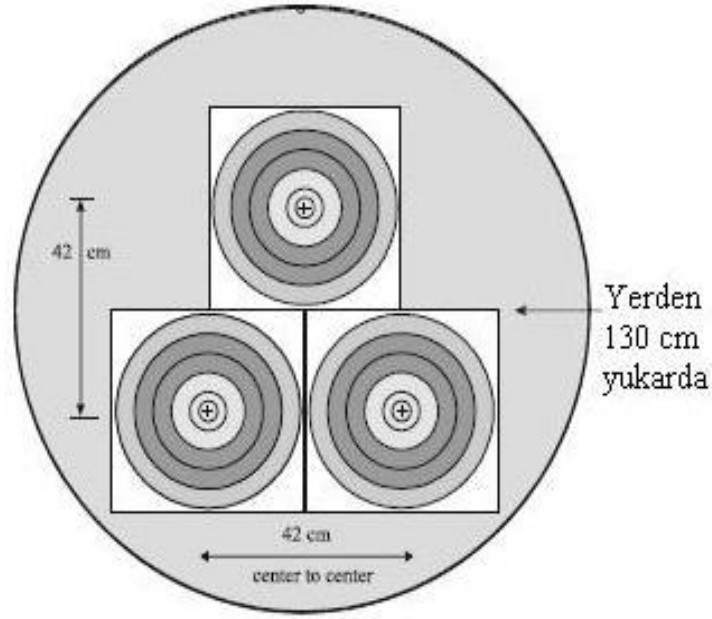
2. AÇIK ALAN HEDEF YÜZÜ

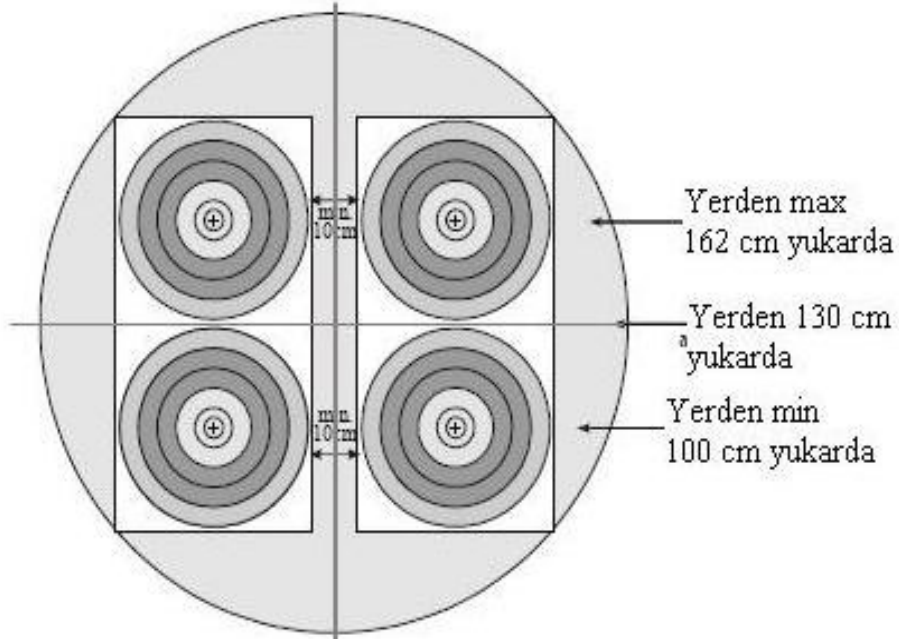
d	x	y	z
Yüzey'in Çapı	Renk Bölgesi	Hedef Bölgesi	İç 10'un Çapı
122 cm	12.2 cm	6.1 cm	6.1 cm
80cm	8 cm	4 cm	4 cm

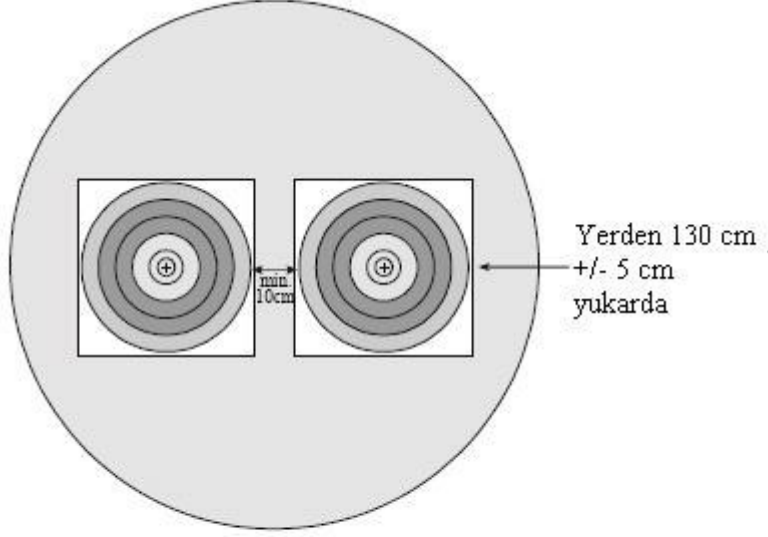
3. AÇIK ALAN- 80 CM MERKEZLİ ÇOKLU HEDEF KURULUMU

80 cm çaplı simetrik üçgen düzenek

80 cm çaplı 4 çemberli düzenek

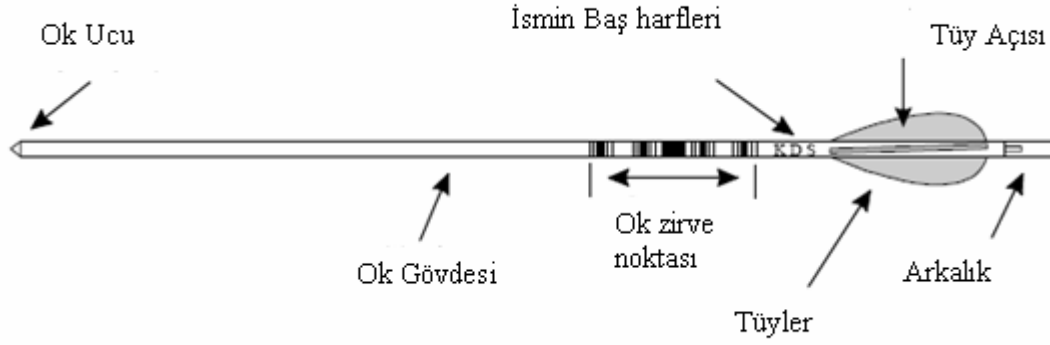

80 cm aplı iki emberli dŪzenek

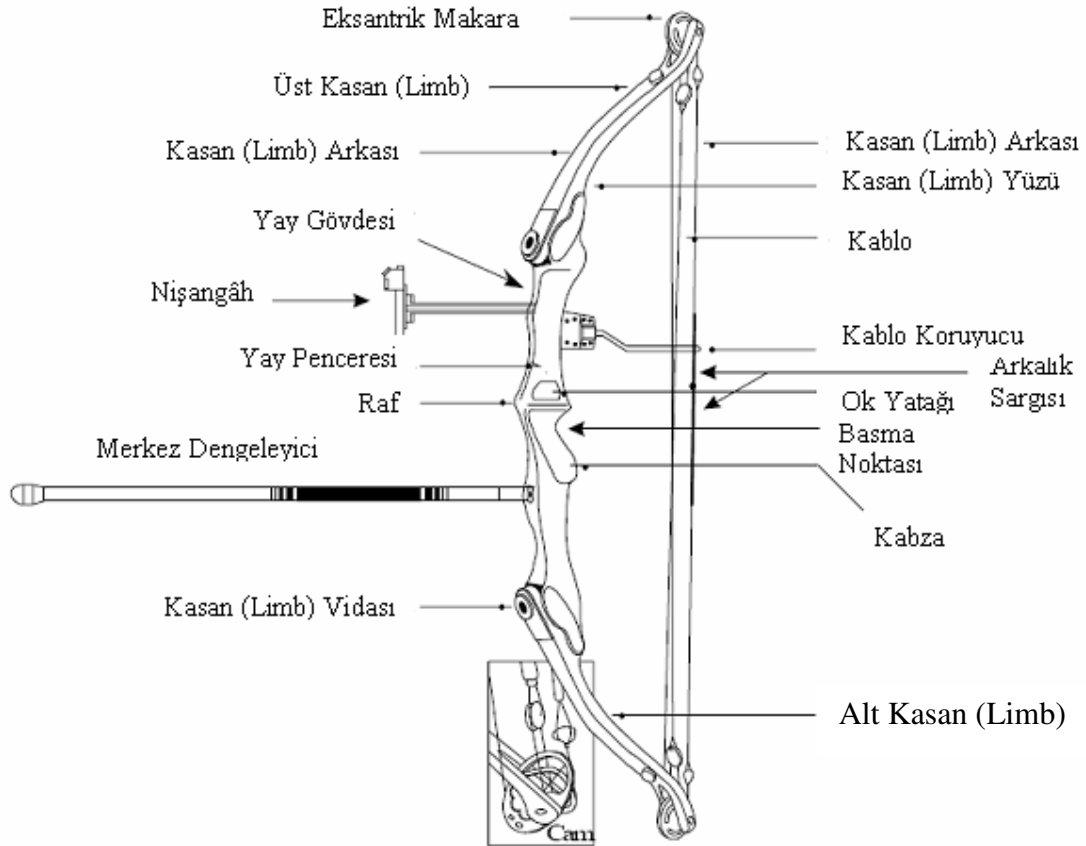
EK 2 KİTAP 2

SPORCU DONANIMI

1. OK

2. MAKARALI YAY

3. OLİMPİK (RECURVE) YAY

